

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

راهنمای هنر آموز

ساخت و بازی دهندگی عروسک های نمایشی

رشته تولید برنامه تلویزیونی

گروه هنر

شاخه فنی و حرفه ای

پایه دهم دوره دوم متوسطه



وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی



- نام کتاب: راهنمای هنرآموز ساخت و بازی‌دهندگی عروسک‌های نمایشی - ۲۱۰۹۳۱
- پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش
- شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: خدیجه بختیاری، گیتا آمیلی و حسین نعیمی‌ذاکر (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
- مدیریت آماده‌سازی هنری: منصور پاک‌بین، بهرام قاسمی، خدیجه بختیاری و گیتا آمیلی (اعضای گروه تألیف)
- شناسه افزوده آماده‌سازی: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
- نشانی سازمان: جواد صفری (مدیر هنری) - سمیه نصری (طراح جلد) - خدیجه محمدی (صفحه‌آرا)
- تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهیدموسوی)
- تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۱، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
- وب‌گاه: www.irtexbook.ir و www.chap.sch.ir
- ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج -
- خیابان ۶۱ (دارو پخش) تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰ / صندوق پستی: ۱۳۹-۳۷۵۱۵
- چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
- سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۶

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.



دست توانای معلم است که چشم انداز آینده ما را ترسیم می کند.

امام خمینی (قدّس سرّه الشّریف)

بخش اول: کلیات

- ۲..... تعاریف و اصطلاحات ■
- ۸..... اهداف درس ■
- ۹..... طراحی و سازماندهی درس ■
- ۱۱..... سازماندهی محتوی ■
- ۱۱..... رسانه‌ها، مراکز، مواد و منابع یادگیری ■

بخش دوم: دروس و جلسات

- ۱۶..... ساخت عروسک‌های دستکشی ■
- ۲۲..... ساخت عروسک‌های میله‌ای ■
- ۲۷..... ساخت عروسک‌های نخ‌نی ■
- ۳۳..... ساخت عروسک‌های ماپت ■

- ساخت صحنه نمایش عروسکی ۳۸
- انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسکی ۴۳
- ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی ۴۷
- تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی ۵۱
- دوخت لباس عروسک نمایشی ۵۵
- بازی دهنده‌گی عروسک ۵۹
- صداپیشگی عروسک ۶۳

بخش سوم: پیوست‌ها

- نمونه فعالیت‌های کارگاهی ۶۸
- راهنمای دستگاه و نرم‌افزار و فضای آموزشی ۶۸
- فضای آموزشی ۶۹
- منابع و مآخذ ۷۰

کتاب درسی و کتاب همراه هنرجو به همراه کتاب راهنمای هنرآموز از جمله اجزای بسته آموزشی تلقی می‌شوند که این بسته را سایر اجزا مانند فیلم و نرم‌افزار و... کامل می‌کند. کتاب راهنمای هنرآموز جهت ایفای نقش تسهیل‌گری، انتقال‌دهنده و مرجعیت هنرآموز در نظام آموزشی طراحی و تدوین شده است. این کتاب براساس کتاب درسی ساخت و بازی‌دهندگی عروسک‌های نمایشی پایه دهم رشته تحصیلی - حرفه‌ای تولید برنامه تلویزیونی تنظیم شده و دارای پودمان‌های

۱ ساخت عروسک‌های دستکشی **۲** ساخت عروسک‌های نخی و مپت **۳** دکورسازی عروسکی **۴** جامعه‌دار عروسک‌های نمایشی **۵** عروسک‌گردانی

هنرآموزان گرامی در هنگام مطالعه این کتاب به موارد ذیل توجه فرمایند:

۱ در کتاب راهنمای هنرآموز مواردی از قبیل نمونه طرح درس، راهنما و پاسخ فعالیت‌های یادگیری و تمرین‌ها، ایمنی و بهداشت فردی و محیطی، نکات آموزشی شایستگی‌های غیرفنی، اشتباهات و مشکلات رایج در یادگیری هنرجویان، منابع یادگیری، نکات مهم هنرآموزان در اجرا، فرایند اجرا و آموزش در محیط یادگیری، بودجه‌بندی زمانی و صلاحیت‌های حرفه‌ای و تخصصی هنرآموزان و دیگر موارد آورده شده است.

۲ ارزشیابی در درس ساخت و بازی‌دهندگی عروسک‌های نمایشی براساس ارزشیابی مبتنی بر شایستگی است، این درس شامل ۵ پودمان است و برای هر پودمان، ارزشیابی مستقل از هنرجو صورت می‌گیرد. همچنین یک نمره مستقل برای هر پودمان ثبت خواهد شد. این نمره شامل یک نمره مستمر و یک نمره شایستگی است.

۳ ارزشیابی از پودمان‌های این درس مطابق با جداول استانداردهای ارزشیابی پیشرف تحصیلی تهیه شده توسط دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی صورت می‌گیرد.

۴ زمانی هنرجو در این درس، قبول اعلام می‌شود که در هر پنج پودمان درس، حداقل نمره ۱۲ را کسب نماید. در این صورت میانگین نمره‌های پنج پودمان به‌عنوان نمره پایانی درس در کارنامه تحصیلی هنرجو منظور خواهد شد.

۵ ارزشیابی مجدد در پودمان یا پودمان‌هایی که حداقل نمره مورد نظر در آن کسب نشده است با برنامه‌ریزی هر هنرستان، انجام می‌شود و چنانچه هنرجو به هر دلیلی تا پایان خردادماه شایستگی لازم را در یک یا چند پودمان کسب ننماید، می‌تواند تا پایان سال تحصیلی برای ارزشیابی مجدد در ارزشیابی مبتنی بر شایستگی شرکت نماید.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

سخنی با هنرآموزان

کتاب درسی ساخت و بازی‌دهندگی عروسک‌های نمایشی برای هنرجویان پایه دهم رشته تولید برنامه تلویزیونی با رویکرد شایستگی محوری، طراحی و تدوین شده است. در هر واحد یادگیری، شایستگی فنی ارائه شده به صورت فرایندی و در ۳ تا ۶ مرحله کاری، شامل حداکثر بیست هدف دانشی و مهارتی به صورت متوالی سازمان‌دهی شده است. برای مشارکت بیشتر فراگیران در امر آموزش و یادگیری، اهداف دانشی و مهارتی با رویکرد سؤال محوری برای ایجاد انگیزش در هنرجویان و همراه با فعالیت‌های عملی ساخت‌یافته طراحی شده‌اند.

گرچه در وضعیت مطلوب، تحقق یادگیری مؤثر با آموزش توأمان اهداف دانشی و مهارتی در محل کارگاه یا آزمایشگاه صورت می‌پذیرد ولی با توجه پیوستگی مراحل تولید پیشنهاد می‌شود آموزش اهداف مهارتی به صورت متوالی بعد از ارائه اهداف دانشی مربوطه، با توجه به جدول بودجه‌بندی و زمان آموزش در یک یا دو جلسه (بسته به زمان اختصاص داده شده) انجام پذیرند. بنابراین توالی یا تلفیق اهداف دانشی و مهارتی در زمان آموزش به صلاحدید هنرآموزان محترم و با توجه به شرایط و امکانات می‌تواند متغیر باشد.

برای انجام کلیه فعالیت‌های کارگاهی و آزمایشگاهی، هنرجویان را به چند گروه تقسیم نموده و تحت نظارت و راهنمایی خود و با رعایت اصول ایمنی و بهداشتی، ابتدا به معرفی ابزار و تجهیزات مربوطه پرداخته و سپس فعالیت مورد نظر را انجام داده و از هنرجویان بخواهید تا عملیات را اجرا نمایند. همچنین از سایر اجزای بسته آموزشی مانند: کتاب همراه هنرجو، فیلم، نرم‌افزار، پوستر و... استفاده کنید و در صورت امکان با بازدید از مراکز صدا و سیما استان، هنرجویان را با محیط‌های واقعی کار آشنا کنید.

در فعالیت‌های کارگاهی به موارد زیر توجه کنید:

۱ هنرجویان علاوه بر رعایت بهداشت فردی، نظافت کارگاه، ابزار و تجهیزات را نیز انجام داده و پس از اتمام کار وسایل را مرتب و در جای خود قرار دهند.

نکته:

بدیهی است رعایت این نکات از جانب هنرآموزان به‌عنوان الگوهای آموزشی در محیط کارگاه الزامی است.

۲ فعالیت‌های کارگاهی باید به ترتیب و به صورت مجزا انجام شوند یعنی در هر جلسه آموزش، تنها به یک فعالیت پرداخته شود حتی اگر مدت زمان آن کوتاه باشد.

۳ رسم فوچارت از مراحل آزمون را به هنرجویان آموزش دهید.

۴ در راستای اصول مستندسازی به هنرجویان آموزش دهید که در تمام مراحل، اطلاعات به‌دست آمده را در همان زمان ثبت کنند و از به خاطر سپردن اعداد خودداری کنند.

۵ در ابتدای هر آزمون وسایل و تجهیزات مورد نیاز را معرفی کنید (هنرجویان برای کسب اطلاعات

تکمیلی به کتاب همراه هنرجو مراجعه کنند).

۶ رعایت نکات ایمنی در کارگاه، اصلی حیاتی است. در ابتدای هر آزمون نکات ایمنی مربوطه را بیان کرده و بر اجرای آن تأکید کنید (هنرجویان برای کسب اطلاعات تکمیلی به کتاب همراه هنرجو مراجعه کنند).

۷ یکی از اهداف فعالیت‌های کارگاهی علاوه بر مهارت‌آموزی تقویت روحیه همکاری و انجام کار به صورت گروهی بین هنرجویان است. به همین علت هنرآموز باید بر گروه‌بندی و سرانجام کار توسط تمام افراد گروه نظارت کند.

۸ در بازدهی‌های علمی به منظور یادگیری بیشتر لازم است هنرجویان گزارشی از بازدید به عمل آمده به ویژه از فرایند تولید تهیه و در جلسه بعد به کلاس ارائه نمایند. بنابراین لازم است روش صحیح گزارش‌نویسی به هنرجویان آموزش داده شود.

۹ در پایان هر مرحله کاری و هر واحد یادگیری ارزشیابی از شایستگی‌های فنی و غیرفنی مطابق نمونه چک‌لیست ارائه شده (پیوست) انجام داده و هنرجویان را از نتیجه آن مطلع نمایید.

۱۰ قبل از انجام آزمون با توجه به محدودیت زمان مقدمات کار را آماده کنید.

شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی:

- مشاهده عملکرد با تمرکز بر فرایند انجام کار و با استفاده از چک‌لیست

برخی نکاتی که در ارزشیابی مبتنی بر شایستگی بایستی مورد توجه قرار گیرد عبارت‌اند از:

۱۱ زمانی یک هنرجو شایسته دریافت مدرک صلاحیت حرفه‌ای می‌شود که در تمامی پودمان‌ها گواهینامه شایستگی دریافت کرده باشد. و در پودمان زمانی گواهینامه شایستگی دریافت می‌کند که در تمامی کارها، شایستگی انجام کار را با توجه به استاندارد عملکرد داشته باشد.

۱۲ هر درس شامل پنج پودمان (فصل) است که باید برای هر یک از آنها توسط هنرآموز مربوط ارزشیابی مستقل از هنرجو صورت گیرد و در نتیجه یک نمره مستقل برای هر پودمان ثبت شود. شرط قبولی در هر پودمان کسب نمره حداقل ۱۲ است.

۱۳ نمره هر پودمان از دو بخش تشکیل می‌شود و فقط یک نمره براساس ۵ تا ۲۰ ثبت می‌شود. بخش اول شامل ارزشیابی پایانی هر پودمان: نمره ارزشیابی از کسب شایستگی از پودمان مورد نظر که با سه نمره ۱، ۲ و ۳ مشخص می‌شود و نتیجه آن با ضرب ۵ منظور می‌شود.

بخش دوم ارزشیابی مستمر: نمره مستمر که براساس انجام فعالیت‌های کلاسی و کارگاهی، نظم، مشارکت در فعالیت‌های آموزشی و تربیتی، ابتکار در تکالیف عملکرد درسی و... از ۰ تا ۵ نمره اختصاص پیدا خواهد کرد.

۱۴ هر پودمان شامل یک تا سه واحد یادگیری است و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مطابق با شیوه

مندرج در کتاب‌های درسی صورت خواهد گرفت و نتیجه آن در دفاتر ثبت نمره کلاسی در مدرسه ثبت خواهد شد و براساس نتیجه حاصل از ارزشیابی واحدهای یادگیری نمره پودمان به‌دست خواهد آمد.

■ زمانی هنرجو در دروس شایستگی قبول اعلام می‌شود که در هر ۵ پودمان، نمره بالای ۱۲ کسب کند. در این صورت میانگین ۵ نمره پودمان به‌عنوان نمره کلی درس در کارنامه تحصیلی منظور خواهد شد. در صورتی که فرد در یک یا چند پودمان حداقل نمره ۱۲ را کسب نکند در آن درس قبولی را به‌دست نمی‌آورد. ارزشیابی مجدد صرفاً در پودمان یا پودمان‌هایی که حداقل نمره مورد نظر در آن کسب نشده است صورت خواهد پذیرفت و در تمام طول سال تحصیلی حداقل برای یک‌بار امکان‌پذیر خواهد بود.

■ خلاصه نمرات کسب شده در پودمان‌ها در یک کاربرگ به‌عنوان گواهی شایستگی‌های حرفه‌ای تنظیم و همراه با مدارک تحصیلی دیگر به هنرجو تحویل داده خواهد شد.

■ هنرجویان می‌توانند در ارزشیابی فرایند مدارک و نتیجه مدارک، کتاب همراه هنرجو را در زمان اجرای ارزشیابی با خود همراه داشته باشند.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش



بخش اوّل

کلیات

کلیات

مقدمه

۱- تعاریف

شایستگی

واحد یادگیری

اهداف توانمندسازی

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته

عرصه و عنصر

تعامل

۲- هدف از این درس

۳- سوابق پژوهشی برای برنامه ریزی این درس

۴- تعداد واحدهای یادگیری

۵- مسیر آموزش درس

۶- سازماندهی درس

۷- نکاتی درباره ارزشیابی پایانی

۸- صلاحیت حرفه‌ای هنرآموزان

۹- استاندارد تجهیزات و فضا

۱۰- اجزای بسته آموزشی و ارتباط آنها

۱۱- بودجه بندی

■ رویکرد برنامه درسی ملی

منظور از این اصطلاح، جهت‌گیری آموزش‌های مدرسه‌ای بر اساس فلسفه تربیتی نظام حاکم بر جامعه و انتظارات رهبران، مردم و نهادها از برنامه درسی ملی است. این رویکرد، رویکرد فطرت‌گرای توحیدی نام دارد که مقصد عالی آن، شکوفایی گرایش‌های الهی در انسان و تربیت انسان خلیفه‌الله است.

■ دنیای کار:

شامل کارمندی، پیگیری حرفه و شغل در زندگی در همه جنبه‌های زندگی اجتماعی است. دنیای کار از دنیای آموزش و زندگی شخصی متمایز است. دنیای کار اعم از زندگی شغلی، بازار کار، محیط واقعی کار و نگاه‌های اقتصادی است.

■ محیط کار

موقعیتی است که افراد در آن کار می‌کنند و گستره‌ای وسیع از فضاها از خانه تا کارخانه بزرگ را شامل می‌شود.

■ بنگاه اقتصادی

محلی که در آن فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر استاندارد ملی، طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی صورت می‌گیرد.

■ صلاحیت حرفه‌ای

مجموعه‌ای از شایستگی‌های حرفه‌ای است که با توجه به سطح، نوع و وسعت آنها به سطوح دیگر تقسیم خواهند شد.

■ آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای (TVET)

آموزش و تربیت در قلمرو دنیای کار جهت زمینه‌سازی، آمادگی، نگهداشت و ارتقای شغلی و حرفه‌ای را گویند. آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای واژه‌ای جامع است که به جنبه‌های فرایند آموزشی و تربیتی، دربرگیرنده، مطالعه فناوری‌ها و علوم وابسته، کسب نگرش‌ها و مهارت‌های عملی، فهم و دانش مرتبط با حرفه‌ها را در بخش‌های گوناگون اقتصادی و زندگی اجتماعی، علاوه بر آموزش عمومی، ارجاع و اطلاق می‌شود. این واژه اعم از آموزش فنی و حرفه‌ای رسمی، غیررسمی و سازمان‌نیافته است. همچنین این آموزش‌ها شامل طیف وسیعی از فرصت‌های توسعه مهارت‌ها است که با بافت‌های ملی و محلی هماهنگ می‌گردد. یادگیری برای یاد گرفتن و رشد سواد و مهارت‌های محاسبه، مهارت‌های عرضی (غیرفنی) و مهارت‌های شهروندی نیز از مؤلفه‌های جدایی‌ناپذیر آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای می‌باشند.

■ شغل (Job)

واژه شغل «استخدام شدن برای ارائه خدمت و یا برای مدتی خاص» می‌باشد. شغل محدود به زمان و فرد کارفرما است. شغل مجموعه‌ای از کارها و وظایف مشخص است که در یک جایگاه خاص تعریف می‌شود. یک شخص ممکن است در یک حرفه در زمان‌های گوناگون مشاغل متفاوت داشته باشد.

■ حرفه (Occupation)

مجموعه‌ای از مشاغل دنیای کار است که شباهت معقولانه‌ای از نظر کارها، دانش و توانایی‌های مورد نیاز دارد. حرفه مشغولیت اصلی فرد در طول زندگی است. استاندارد حرفه‌ای، حداقل‌های مورد انتظار دنیای کار در یک حرفه را نشان می‌دهد. حرفه مرتبط با فرد و نقش وی در بازار و دنیای کار است (مانند حسابدار، خانه‌دار، جوشکار، پرستار، مهندس ساختمان). اکثر حرفه‌ها در بخش‌های مختلف وجود دارد در حالی که برخی از حرفه‌ها (مهندس معدن) مربوط به بخش خاصی است. یک حرفه مجموعه‌ای از مشاغل است که شباهت معقولانه‌ای از نظر کارها، دانش و توانایی‌های مورد نیاز دارد.

■ وظیفه (Duty)

وظیفه عبارت است از مسئولیت و نقش اصلی مشخصی را که در یک جایگاه شغلی یا حرفه برای شخص در نظر می‌گیرند، وظیفه نام دارد. برای مثال از وظایف اصلی یک تعمیرکار خودرو می‌توان به تعمیر سیستم مولد قدرت، تعمیر سیستم انتقال قدرت و... اشاره کرد. از تکنسین مکاترونیک انتظار می‌رود نگهداری و تعمیرات سیستم‌های کنترل عددی را به عنوان وظیفه انجام دهد.

■ تکلیف کاری (Task)

یک تکلیف کاری فعالیت مشخصی است که دارای ابتدا و انتها می‌باشد و شامل مراحل منطقی است. معمولاً هر وظیفه به چندین تکلیف کاری تقسیم می‌شود. به طور مثال از یکی از تکالیف کاری وظیفه «تعمیر سیستم مولد قدرت»، تنظیم سیستم جرقه می‌باشد.

■ شایستگی^۱

مجموعه‌ای اثبات شده از دانش، مهارت و نگرش مورد نیاز جهت انجام یک تکلیف کاری، براساس استاندارد را، شایستگی گویند. شایستگی‌ها در حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به سه دسته شایستگی‌های فنی، غیرفنی و عمومی تقسیم‌بندی می‌شوند.

۱- Competency

■ سطح شایستگی انجام کار

صرف نظر از اینکه یک تکلیف کاری در چه سطح صلاحیت حرفه‌ای انجام می‌شود، انجام هر کار ممکن است با کیفیت مشخصی در محیط کار مورد انتظار باشد. سطح کیفی شناخته شده از یک شخص در محیط کار را سطح شایستگی مورد انتظار و نیاز گویند. سطح شایستگی انجام کار معیار اساسی ارزشیابی می‌باشد. در بین کشورهای مختلف نظام سطح‌بندی شایستگی گوناگونی وجود دارد اما نظام چهار سطحی معمول‌ترین آنها به نظر می‌رسد.

■ چارچوب صلاحیت ملی (NQF)

چارچوبی است که صلاحیت‌ها، مدارک و گواهینامه‌های در سطوح و انواع مختلف را به صورتی منسجم و همگون براساس مجموعه‌ای از معیارها و شاخص‌های توافق شده به هم ارتباط می‌دهد. در این چارچوب به مهارت و تجربه در کنار دانش ارزش ویژه‌ای داده می‌شود. زمان و مکان یادگیری ارزش کمتری دارد.

■ سطح صلاحیت (Level of Qualification)

سطح صلاحیت عبارت است از سطح حرفه یا شغلی در چارچوب صلاحیت‌های حرفه‌ای ملی که تکالیف کاری باید در آن طراحی و تدوین گردد. نظام‌های سطح‌بندی گوناگونی در بین کشورها وجود دارد، سطح صلاحیت مهندسی (حرفه‌ای) پنج در نظر گرفته شده است که به طبع آن تکنسین فنی یا حرفه‌ای دارای سطح چهار می‌باشد. صلاحیت حرفه‌ای در اروپا EQF به ۸ سطح تقسیم‌بندی شده است.

■ برنامه درسی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای

برنامه درسی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای مجموعه‌ای از استانداردها دنیای کار، اهداف، محتوا، روش‌ها، راهبردهای یاددهی - یادگیری، تجهیزات، زمان، فضا، استاندارد شایستگی‌ها، مواد آموزشی، استاندارد ارزشیابی است که دانش‌آموز (هنرجو)، کارآموز یا متربی را برای رسیدن به آن اهداف در حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هدایت می‌نماید. دامنه شمول برنامه درسی در حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، دنیای کار و دنیای آموزش را دربرمی‌گیرد. معمولاً در نظام‌های آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشورها سه نوع استاندارد، متصور می‌شوند:

1 **استاندارد شایستگی حرفه‌ای؛** شایستگی یا مهارت، که توسط متولیان صنعت، بازار کار و اتحادیه‌ها، صنوف و... تهیه می‌شود. در این استاندارد، وظایف، کارها و صلاحیت‌های هر شغل یا حرفه مورد توجه قرار می‌گیرند.

2 **استاندارد ارزشیابی؛** براساس استاندارد شایستگی حرفه‌ای و دیگر عوامل مؤثر توسط گروه‌های مشترکی از حوزه‌های گوناگون تهیه می‌شود و منجر به اعطای

گواهینامه یا مدرک صلاحیت حرفه‌ای می‌گردد.

۲ استاندارد آموزشی (برنامه درسی)؛ بر اساس استانداردهای شایستگی حرفه و ارزشیابی توسط ارائه‌دهندگان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای تهیه می‌گردد. در این استاندارد اهداف دروس، محتوا، راهبردهای یاددهی - یادگیری، تجهیزات آموزشی و... در اولویت قرار دارد.

■ آموزش مبتنی بر شایستگی

رویکردی در آموزش فنی و حرفه‌ای است که تمرکز بر شایستگی‌های حرفه‌ای دارد. شایستگی‌ها را به عنوان پیامدهای آموزشی در نظر می‌گیرد و فرایند نیازسنجی، طراحی و تدوین برنامه درسی و ارزشیابی بر اساس آنها انجام می‌شود. شایستگی‌ها می‌توانند به شایستگی‌های فنی (در یک حرفه یا مجموعه‌ای از حرفه‌ها)، غیرفنی و عمومی دسته‌بندی شوند. رسیدن فراگیران به حداقلی از همه شایستگی‌ها به عنوان هدف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در این رویکرد مورد توجه قرار می‌گیرد.

■ استاندارد شایستگی حرفه

استاندارد شایستگی حرفه تعیین‌کننده فعالیت‌ها، کارها، ابزارها و شاخص‌هایی برای عملکرد در یک حرفه می‌باشد.

■ هویت حرفه‌ای

برآیند مجموعه‌ای از باورها، گرایش‌ها، اعمال و صفات فرد در مورد حرفه است. بنابراین به دلیل تغییرات این مجموعه در طول زندگی حرفه‌ای، هویت حرفه‌ای قابلیت تکوین در مسیر تعالی را دارد.

■ گروه تحصیلی - حرفه‌ای (چند رشته تحصیلی - حرفه‌ای)

چند رشته تحصیلی - حرفه‌ای که در کنار هم قرار می‌گیرند تا فراگیر را برای انتخاب مبتنی بر علائق، تصحیح در موقعیت بر اساس استعداد و حرکت در مسیر زندگی با توجه به استانداردهای راهنمایی و هدایت تحصیلی - حرفه‌ای به صورت منطقی یاری می‌رساند. چندرشته‌ای‌ها ممکن است با توجه به شرایط و امکانات منطقه‌ای هم‌خانواده، غیر هم‌خانواده، شایستگی‌های بزرگ مبتنی بر گروه‌های فرعی حرفه و شایستگی‌های طولی برای کسب کار باشد. گروه‌بندی تحصیلی - حرفه‌ای باعث شکل‌دهی هویت حرفه‌ای و تکوین آن در طول زندگی خواهد شد.

■ رشته تحصیلی - حرفه‌ای

مجموعه‌ای از صلاحیت‌های حرفه‌ای و عمومی است که آموزش و تربیت بر اساس آن اجرا و ارزشیابی می‌گردد.

■ اهداف توانمندسازی

اهداف توانمندسازی اهدافی است که بر اساس شایستگی‌ها، استانداردها و عملکردها، اقتضائات یاددهی - یادگیری جهت کسب شایستگی‌ها توسط دانش‌آموزان تدوین می‌گردد. اهداف توانمندساز با توجه به رویکرد شکوفایی فطرت شامل پنج عنصر: تعقل، ایمان، علم، عمل و اخلاق و چهار عرصه ارتباط متربی با خود، خدا، خلق و خلقت است که با محوریت ارتباط با خدا تعریف، تبیین و تدوین می‌شوند. - با توجه به اینکه آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی فرایند تکوین و تعالی هویت حرفه‌ای متربیان است و هویت متربیان برآیند نوع ارتباط آنان با خدا، خود، خلق و خلقت می‌باشد، بنابراین اهداف تربیت با توجه به این عرصه‌ها قابل تبیین خواهد بود، این عرصه‌ها به‌گونه‌ای جامع، یکپارچه و منطقی کلیه ساحت‌های تربیتی^۱ را دربرمی‌گیرد.

■ یادگیری یک پارچه و کل نگر

یادگیری همه‌جانبه، یادگیری یک موضوع از ابعاد مختلف، در برنامه درسی ملی به ارتباط عناصر اهداف درسی و تربیتی و عرصه‌های چهارگانه گفته می‌شود.

■ یادگیری

فرایند ایجاد تغییرات نسبتاً پایدار در رفتار یادگیرنده، یادگیری ممکن است از طریق تجربه عینی (از طریق کار، تمرین و...)، به صورت نمادین (از طریق اشکال، اعداد و نمادها)، به شیوه نظری (توضیحات کلی) یا به شیوه شهودی (ذهنی یا روحانی) صورت گیرد.

■ فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته بر اساس اصول حاکم بر انتخاب راهبردهای یاددهی - یادگیری در شاخه فنی و حرفه‌ای طراحی می‌گردد. در تدوین فعالیت‌های یادگیری در دروس مختلف شاخه فنی و حرفه‌ای بر اساس برنامه درسی ملی ایران و حوزه یادگیری کار و فناوری، دیدگاه فناورانه حاکم خواهد بود. انتخاب فعالیت‌های یاددهی - یادگیری در فرایند آموزش به کمک مواد و رسانه‌های یادگیری به منظور تحقق شایستگی‌ها براساس اصولی از قبیل تقویت انگیزه دانش‌آموزان، درک و تفسیر پدیده‌ها در موقعیت‌های واقعی دنیای کار، فعال نمودن دانش‌آموزان استوار است.

■ محتوا

محتوی آموزشی مبتنی بر اهداف توانمندساز و فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته

۱- ساحت‌های تعلیم و تربیت بر اساس سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، عبارت‌اند از: اعتقادی، عبادی و اخلاقی، اجتماعی و سیاسی، زیستی و بدنی، زیباشناختی و هنری، اقتصادی و حرفه‌ای و علمی و فناورانه.

می‌باشد. محتوی مبتنی بر ارزش‌های فرهنگی و تربیتی و سازگار با آموزه‌های دینی و قرآنی، مجموعه‌ای منسجم و هماهنگ از فرصت‌ها و تجربیات یادگیری است که زمینه شکوفایی فطرت الهی، رشد عقلی و فعلیت یافتن عناصر و عرصه‌ها را به صورت پیوسته فراهم می‌آورد. همچنین محتوی دربرگیرنده مفاهیم و مهارت‌های اساسی و ایده‌های کلیدی مبتنی بر شایستگی‌های مورد انتظار از دانش‌آموزان است و بر گرفته از یافته‌های علمی و معتبر بشری می‌باشد. تناسب محتوی با نیازهای حال و آینده، علایق، ویژگی‌های روانشناختی دانش‌آموزان، انتظارات جامعه اسلامی و زمان آموزش از الزامات محتوی است.

■ بسته تربیت و یادگیری

بسته تربیت و یادگیری، به مجموعه‌ای هماهنگ از منابع، مواد و رسانه‌های آموزشی اطلاق می‌شود که در یک بسته واقعی یا به صورت اجزایی هماهنگ با نشان و برند مؤسسه تولیدکننده تهیه و برای یک یا چند پایه تحصیلی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر با گسترش فناوری‌های نوین و ICT، بسته آموزشی با نرم‌افزارهای آموزشی، لوح فشرده و سایت‌های اینترنتی تکمیل می‌شود. طراحی و تهیه بسته یادگیری بر اساس ماکت بسته تربیت و یادگیری انجام می‌پذیرد. بسته تربیت و یادگیری می‌تواند شامل گستره‌ای از منابع و رسانه‌های آموزشی یا حاوی تعدادی کتاب و کتابچه، برگه‌های کار، لوح فشرده، فیلم آموزشی و حتی برخی وسایل کمک آموزشی و ابزارها باشد. در کنار بسته سخت‌افزاری، استفاده از امکانات نرم‌افزاری و اینترنت نیز می‌تواند به تکمیل یک بسته آموزشی کمک کند. می‌توان بسته تربیت و یادگیری را به دو گروه کلی شامل منابع اصلی و منابع تکمیلی تقسیم نمود. منابع اصلی شامل کتاب راهنمای معلم، کتاب درسی، کتاب کار دانش‌آموز و کتاب ارزشیابی می‌شوند.

لذا بسته تربیت و یادگیری شامل ۱ کتاب درسی؛ ۲ راهنمای معلم؛ ۳ کتاب همراه هنرجو؛ ۴ کتاب کار؛ ۵ نرم‌افزار دانش‌آموز؛ ۶ فیلم هنرجو؛ ۷ شبیه‌سازها؛ ۸ فیلم معلم؛ ۹ پوستر و غیره می‌باشد.

درس ساخت و بازی دهنده‌گی عروسک‌های نمایشی

عرصه عناصر	رابطه با خویشتن (روح، روان و جسم)	رابطه با خدا	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خلقت
تفکر و اندیشه‌ورزی	<ul style="list-style-type: none"> - درک توانایی‌های جسمی خود پیرامون استفاده از عروسک‌گردانی. - توجه و تدبیر به توانایی‌های فردی در به‌کارگیری اصول زیباییشناسی در ساخت عروسک‌های نمایشی. - تجزیه و تحلیل درک تأثیر بوده و امکانات در تولید برنامه‌های نمایشی. 	<ul style="list-style-type: none"> - توجه به تفکر در اخلاق حرفه‌ای با در نظر گرفتن احکام دینی در نمایش برنامه‌های عروسکی. - درک اهمیت دیدگاه الهی در به نمایش گذاشتن فضاهای معنوی برای مخاطبین. - توجه در آموزه‌های دینی در اجرا و ارائه با کیفیت در نمایش عروسک‌های نمایشی. 	<ul style="list-style-type: none"> - درک اهمیت ارائه مناسب با کیفیت در ساخت عروسک‌های مشارکت و هم‌فکری و انتقال تجربیات در بهبود روند ساخت یک عروسک. - توجه به اخلاق حرفه‌ای بین کارکنان در انجام کارهای عروسک‌گردانی. 	<ul style="list-style-type: none"> - تفکر و ایده‌یابی از طبیعت برای استفاده در ساخت عروسک‌های نمایشی. - توجه به بهداشت محیط کارگاه‌ها و استودیوهای نمایشی.
ایمان و باور	<ul style="list-style-type: none"> - باور داشتن به نقش ابزارها در اصول زیباییشناسی و روند آن در ساخت نمایش عروسکی. - ایمان و باور به فرهنگ درست‌کاری در حیظه وظایف عروسک‌گردانی. - باور قلبی به اهمیت نوآوری‌ها در ساخت عروسک‌های نمایشی و عروسک‌گردانی. 	<ul style="list-style-type: none"> - باور و ایمان به حضور خداوند در تمام صحنه‌های زندگی به ویژه در انجام وظایف شغلی. - ایمان به رعایت آموزه‌های دینی در اجرا و ارائه مناسب برای ساخت عروسک‌های نمایشی. - التزام به رعایت ارزش‌های دینی و معنوی در خلق عروسک‌های نمایشی. 	<ul style="list-style-type: none"> - ایمان به حفظ حقوق مادی و معنوی در ساخت عروسک‌های نمایشی. - ایمان به تهیه و ارائه ساخت عروسک‌های نمایشی. - باور و ایجاد محیطی امن در کارگاه‌های عروسک‌سازی. 	<ul style="list-style-type: none"> - باور به اهمیت استفاده بهینه در به‌کارگیری عروسک‌های نمایشی. - باور به ضرورت استفاده از روش‌های خلاقانه در به‌کارگیری مواد و ابزار دوست‌دار طبیعت در ساخت عروسک‌های نمایشی. - اعتقاد به ماندگار بودن جهت ساخت لوازم صحنه نمایش.
علم (کسب معرفت، شناخت، بصیرت و آگاهی)	<ul style="list-style-type: none"> - افزایش آگاهی خود در شناخت صدپیشگی عروسک. - شناخت استعدادهای خود در تهیه بخش‌های مختلف از نمایش عروسکی. - افزایش توانایی خویش در شناخت و آشنایی تهیه و ساخت عروسک‌های نمایشی در داخل و خارج از کشور. 	<ul style="list-style-type: none"> - بیان نمونه‌هایی از رعایت اخلاق حرفه‌ای با توجه به احکام دینی در ارائه و ساخت عروسک‌های نمایشی و تهیه لوازم وابسته به آن. - تشریح تأثیرات رعایت آموزه‌های دینی در اجرا. - توصیف جمال الهی به وسیله ساخت صحنه و لوازم صحنه نمایشی. 	<ul style="list-style-type: none"> - توصیف کار گروهی در ساخت و تهیه صحنه و لوازم وسایل نمایش عروسکی. - شناخت و توجه به فرهنگ و آداب و رسوم خود در ساخت و تهیه و بازآفرینی لباس عروسک‌نمایشی. - شناخت و آگاهی از ویژگی‌ها و توانمندی‌های گروه در بازی‌دهندگی، صدپیشگی و بازآفرینی لباس عروسک‌نمایشی. 	<ul style="list-style-type: none"> - تشریح حفظ و اهمیت منابع طبیعی و زیست‌محیطی در فرایند ساخت عروسک‌های نمایشی. - پژوهش و کشف عناصر خلاقانه در کاربرد مواد در ساخت و تهیه لوازم صحنه. - انتخاب روش خردورزانه در دفع مواد خطرناک و پسماند عروسک‌های نمایشی.

<p>عمل (کار، تلاش، اطاعت، عبادت، مجاهدت، کارآفرینی، مهارت و...)</p>	<p>- ارتقای شایستگی خویش در کار صدایی پیشگی عروسک. - ارتقای مهارت خویش در صدایی پیشگی عروسک. - کسب مهارت عملی در ساخت عروسک و تهیه لوازم و وسایل صحنه نمایش عروسکی. - اجرای وظایف شغلی با توجه به رضایت خداوند. - به کارگیری اخلاق حرفه‌ای در فرایند ساخت و تهیه عروسک و لوازم صحنه. - رعایت و عمل به قوانین و آموزه‌های دینی در به کارگیری درست از فناوری‌های روز.</p>	<p>- استفاده بهینه از توانمندی‌های افراد در هر یک از بخش‌های ساخت و تهیه نمایش عروسکی. - استفاده از نمادهای ملی و میهنی در تهیه و ساخت لوازم صحنه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی. - عمل به تعهدات قانونی در ساخت و تهیه عروسک‌های نمایشی.</p>	<p>- عمل به قوانین طبیعت و بهره‌گیری از تناسبات انسانی در ساخت عروسک‌های نمایشی. - رعایت کردن و انجام دادن نکته‌ها و قوانین زیست محیطی در فرایند خلق یک صحنه نمایش عروسکی. - استفاده و اولویت دادن به مواد و منابعی که قابل بازیافت باشند.</p>
<p>اخلاق (تزکیه، عاطفه و ملکات نفسانی)</p>	<p>- رعایت اخلاق حرفه‌ای و حقوق سازنده عروسک‌های نمایشی. - احساس مسئولیت نسبت به استفاده بهینه از ابزار. - ارجحیت دادن ارزش انسانی در حیطه کاری. - رعایت اصول و ارزش‌های اخلاق اسلامی در ساخت و تهیه لوازم صحنه و نمایش عروسکی. - علاقه انس به استفاده از عناصر و نمادهای دینی در ساخت دکور و لوازم صحنه نمایشی. - تعهد اخلاقی در به کارگیری صحیح از فناوری‌های روز در ساخت دکور و صحنه نمایش عروسکی.</p>	<p>- قبول مسئولیت در قبال خسارت‌های احتمالی در ساخت صحنه نمایش و عروسک‌های نمایشی. - داشتن روحیه یادگیری و یاددهی در روند ساخت وسایل صحنه نمایش عروسکی. - تعهد به انجام به موقع و تحویل ساخت لوازم صحنه و ساخت عروسک‌های نمایشی.</p>	<p>- متعهد به استفاده از مواد حامی و کم‌ضرر به محیط زیست در ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی. - تعهد به انجام کار درست و ماندگار در ساخت عروسک‌های نمایشی. - علاقه به تأثیرپذیری از طبیعت در خلق عروسک‌های نمایشی.</p>

طراحی و سازماندهی درس

درس ساخت و بازی‌دهندگی عروسک‌های نمایشی از ترکیب سازوار ۶ تکلیف کاری در قالب پنج پودمان شایستگی تشکیل شده است که هر پودمان نماینده یک شغل در حوزه تولید برنامه تلویزیونی است. سازماندهی درس به نحوی است که تکالیف کاری در یک مسیر افقی از ساده به پیچیده در طول سال تحصیلی به صورت مرحله‌ای ارائه می‌شود. و شایستگی‌ها به صورت تدریجی کسب و ارزیابی می‌شود و در نهایت در پایان درس شایستگی کلان ساخت و بازی‌دهندگی عروسک‌های نمایشی که قابلیت انتقال دارد محقق می‌شود.

شایستگی‌های فنی

- ساخت عروسک‌های دستکشی
- ساخت عروسک‌های میله‌ای
- ساخت عروسک‌های نخ‌ی
- ساخت عروسک‌های مپت
- ساخت صحنه نمایش عروسک
- انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسکی
- ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی
- تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی
- دوخت لباس عروسک نمایشی
- بازی‌دهندگی عروسک
- صداپیشگی عروسک

شایستگی‌های غیر فنی

- ۱ مسئولیت‌پذیری تعهد کاری
- ۲ جمع‌آوری و گردآوری اطلاعات
- ۳ امانت‌داری و رازداری
- ۴ یادگیری مادام‌العمر
- ۵ ارتباط مؤثر و کار تیمی
- ۶ مدیریت کارها و پروژه
- ۷ اجتماعی بودن
- ۸ مذاکره
- ۹ کارآفرینی
- ۱۰ درستکاری
- ۱۱ به‌کارگیری فناوری‌های مناسب
- ۱۲ کاربرد فناوری اطلاعات
- ۱۳ احترام گذاشتن بر ارزش‌های دیگران
- ۱۴ انتخاب و به‌کارگیری فناوری‌های مناسب
- ۱۵ تفکر خلاق
- ۱۶ نگرش سیستمی
- ۱۷ اخلاق حرفه‌ای

سازماندهی محتوی

درس شامل پنج پودمان است که هر پودمان شامل ۱ یا ۲ تکلیف کاری است هر تکلیف کاری به صورت مستقل دارای یک پروژه مستقل است که در برخی موارد می تواند دو تکلیف کاری در یک پیمانانه به صورت پروژه مشترک تعریف می شوند.

فهرست استاندارد تجهیزات

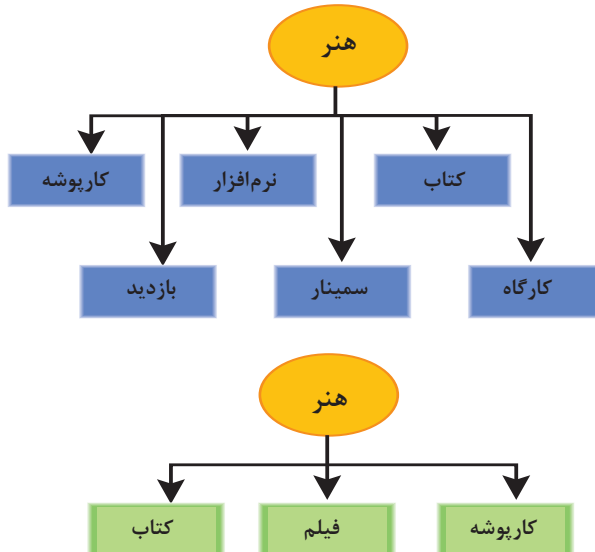
مطابق با جدول تجهیزات آموزشی در سایت دفتر تألیف.

رسانه ها، مراکز، مواد و منابع یادگیری

۱ مراکز یادگیری

هنرستان - محیط کار واقعی - کارگاه های آموزشی

۲ رسانه های یادگیری



۳ منابع یادگیری

- کتاب مرجع
- جدول استاندارد
- استانداردهای تحلیل و ارزشیابی حرفه
- رسانه های یادگیر

نمایش عروسکی

نمایش عروسکی هنری مستقل است که تقلیدی از تئاتر نیست و عروسک‌ها مینیاتوری از بازیگران زنده نیستند، و نمایش عروسکی امکانات و عوامل خاص خود را دارد. بنابراین نمایش عروسکی می‌تواند در قالب و ژانرهای ترازدی، کمدی، اپرا، کمدی موزیکال، باله، پانتومیم و مانند آن به نمایش گذاشته شود. در قلب این هنر، دو عنصر حیاتی و وابسته به یکدیگر نهفته است، هنرپیشه (عروسک‌گردان) و عروسک، البته هنرپیشه خود به تنهایی مفهوم خاصی را به تماشاگر القا نمی‌کند، بلکه واسطه‌ای است که عروسک را برای القای مفاهیم به تماشاگر به نمایش می‌گذارد عروسک، محصول کار مجسمه‌سازی و نقاشی است و یک کار هنری می‌باشد که به‌وسیله هنرمندان این رشته ساخته می‌شود.

۲- دانش افزایی

		
تصویر ۳- مبارک	تصویر ۲- تکم	تصویر ۱- عروسک بوکه بارانی
		
تصویر ۵- عروسک بازی	تصویر ۴- عروسک کاربردی	

- تصویر شماره ۳ کتاب مربوط به عروسک نمایشی مبارک است.
- شباهت و تفاوت این نوع عروسک‌ها، بستگی به نوع استفاده از آن دارد.

۳- شیوه تدریس

برای درک بهتر و انتقال دقیق‌تر مفاهیم از هنرجویان بخواهید تصاویری از عروسک‌ها را از مجلات، روزنامه و... جمع‌آوری کنند و به کلاس بیاورند. سپس هنرآموز این تصاویر را در قالب موارد زیر دسته‌بندی نماید.

- ۱ عروسک‌های آیینی مانند: بت، تمثال‌های مذهبی و...
- ۲ عروسک‌های آیینی، نمایشی مانند: تکم، بزشکار، چمچه خاتون، بوکه بارانی و...
- ۳ عروسک‌های نمایشی مانند: مبارک، پهلوان کچل و...
- ۴ عروسک‌های بازی مانند: اسباب بازی‌ها.
- ۵ عروسک‌های کاربردی مانند: کوله پشتی عروسکی، جارختی و...

۴- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

- ارزشیابی روزانه برای تکلیف کاری خواسته شده طبق لیست روزانه (تکوینی).
 - ارزشیابی پایانی برای تکلیف کاری خواسته شده بر مبنای تشخیص انواع عروسک‌ها بر اساس عناوین و کارکرد آن.
 - ممکن است سیستم ارزشیابی براساس نمره به صورت سنتی برای ارزشیابی‌های شایستگی‌های جدید مناسب نباشد. از این رو در ارزشیابی هر واحد یادگیری هنرآموز می‌تواند از روش‌های متنوع و جدید استفاده نماید. شکل ظاهری این روش‌ها ممکن است پرسش و پاسخ شفاهی و مستقر در کارگاه، آزمون‌های کتبی هدفمند و یا انجام عملیات کارگاهی باشد که به وسیله چک لیست ارزشیابی شود. رویکرد این ارزشیابی، توانایی انجام کار هنرجو براساس استانداردهای تعریف شده لحاظ می‌شود.
- به نمونه چک لیست زیر توجه کنید.

ردیف	نام هنرجو	کاربردهای عروسک را می‌داند.	از روی تصاویر ارائه شده می‌تواند عروسک‌ها را دسته‌بندی کند.	انواع عروسک‌های آیینی را می‌تواند نام ببرد.	انواع عروسک‌های نمایشی را می‌شناسد.
۱					
۲					
۳					
۴					

نمونه جدول بودجه‌بندی

ساخت عروسک‌های دستکشی

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
۱	۳	مقدمه، شناخت انواع عروسک، عروسک نمایشی، قابلیت‌های نمایش عروسک دستکشی و نمایش تصویری	۱	ساخت عروسک‌های دستکشی	جلسه ۱
۳	۱	طراحی چهره عروسک دستکشی	۱	ساخت عروسک‌های دستکشی	جلسه ۲
۳	۱	ساخت یک عروسک دستکشی، استفاده از مواد ساده	۱	ساخت عروسک‌های دستکشی	جلسه ۳
۳	۱	نحوه ساخت حجم سر، در عروسک دستکشی	۱	ساخت عروسک‌های دستکشی	جلسه ۴
۳	۱	نحوه ساخت اجزای صورت	۱	ساخت عروسک‌های دستکشی	جلسه ۵
۳	۱	روش ساختن مو	۱	ساخت عروسک‌های دستکشی	جلسه ۶
۳	۱	روش ساخت بدن عروسک دستکشی	۱	ساخت عروسک‌های دستکشی	جلسه ۷
۲	-	نمایشگاه و ارزیابی هنرآموز از کار هنرجویان	۱	ساخت عروسک‌های دستکشی	جلسه ۸

بخش دوم

دروس و جلسات

فصل اول : ساخت عروسک های دستکشی

ساخت عروسک های دستکشی

واحد یادگیری

۱- مقدمه

عروسک دستکشی یکی از انواع عروسک های نمایشی است و کاربرد فراوانی دارد. این عروسک به نوعی پرتحرک ترین عروسک نمایشی محسوب می شود که بیشترین ارتباط را با کودکان برقرار می کند. ویژگی های عروسک دستکشی به قرار زیر است.

۱ عروسک دستکشی پرتحرک است.

۲ فضای بازی زیادی نمی خواهد.

۳ به علت کوچک بودن اندازه این عروسک، مورد توجه کودکان قرار می گیرد.

۴ به واسطه ظاهر شدن و غیب شدن این نوع عروسک و حالت جادویی آن، مورد پسند کودکان است

۵ عروسک ها و صحنه نمایش به واسطه نزدیک بودن با تماشاچی از صمیمیت بیشتری برخوردار است.

۶ موضوع نمایش های عروسک دستکشی اغلب، داستان های پُر تحرک با چاشنی کمدی است.

علاوه بر نمایش در تئاتر، تلویزیون و سینما این نوع عروسک، در درمان ناسازگاری کودکان نیز مورد استفاده قرار می گیرد.

از شیوه درمان با نمایش عروسک دستکشی استفاده می شود. زیرا هم ساده و ارزان است و هم رابطه نزدیکی با دنیای تخیلی کودکان دارد. با استفاده از سه روش موجود، کودکان ناسازگار معالجه می شوند:

روش اول: نشان دادن نمایش بدون دخالت تماشاگر.

روش دوم: نمایش برای تماشاگر اجرا می شود و قسمتی از آن به وسیله تماشاگر تعیین می شود.

روش سوم: اجرای نمایش بدون وجود تماشاگر.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

۳- دانش‌افزایی

عروسک‌های دستکشی ملل و زادگاهشان:

عروسک پهلوان کچل	ایران	عروسک پتروشکا	روسیه
عروسک گیونل	فرانسه	عروسک پونیشینل	فرانسه
عروسک کاسپرل	آلمان	عروسک‌های پانچ و جودی	انگلستان
عروسک پونچینلا	ایتالیا		

طراحی سر عروسک دستکشی

هنرجو برای طراحی سر عروسک دستکشی، باید اصول طراحی از چهره را بداند. ساده‌ترین روش در طراحی سر عروسک آن است که سر را به چهار قسمت مساوی تقسیم کرد. از چانه تا بینی، از بینی تا چشم، از چشم تا سر حد موی سر و پیشانی و از سر حد پیشانی تا بالاترین نقطه سر، که کمی کوچک‌تر از بقیه است.

براساس یکی از فرضیه‌های شخصیت‌شناسی می‌توان صورت انسان را با دوخط افقی از زیر ابرو و زیر بینی به سه قسمت مساوی تقسیم کرد، که بلند بودن قسمت فوقی نشان‌دهنده استعداد و فعالیت‌های ذهنی است. بخش میانی مربوط به پدیده‌های عاطفی و بخش تحتانی مربوط به غرایز است، با توجه به این نکات و همچنین با حفظ مراتب اغراق می‌توان به طراحی صورت عروسک پرداخت.



تصویر ۱

حالت چهره و بدن قدمت طولانی دارد، و چهره‌های اغراق آمیز و معنادار بیان بین‌المللی دارند. به‌عنوان مثال ما برای نشان دادن چهره خندان، یک بیان جهانی داریم. فک باز شده، دندان‌ها نمایان و چشم‌هایی که برق می‌زنند. از آنجایی که در بیشتر شیوه‌های عروسکی، صورت عروسک ثابت است و تغییر نمی‌کند. لذا در طراحی عروسک سعی می‌شود شخصیت عروسک نمایشی در چهره او مشخص شود. و از طرفی چون شخصیت هر فرد مجموعه‌ای از رفتار و منش اوست؛ بنابراین ویژگی‌های شخصیتی افراد به‌صورت یک تیپ اجتماعی در ظاهر و پوشش عروسک طراحی می‌شود. طبق این فرضیه شخصیت‌شناسی ویژگی‌های افراد به شرح زیر است.

چانه باریک و دراز	نشانه حيله و خدعه	چانه گرد	نشانه خوش بینی
چانه پهن و چهارگوش	نشان قدرت و سرعت عمل	آرواره پهن	نشان قدرت فیزیکی و جسمی
آرواره باریک	نشان ضعف و ناتوانی	آرواره زاویه‌دار و استخوانی	نشان مبارزه و سخت‌کوشی
آرواره گرد	نشان سستی و رخوت	دهان گرد	نشان خست و امساک
دهان نیمه‌باز	نشان دقت و ظرافت	لب ضخیم	نشان پر خوری
گونه چاق	نشان آرامش و نرم‌خویی	گونه گرد	نشان خشونت
بینی راست	نشان خلق و خوی ثابت	بینی فرورفته (مقعر)	نشان شخصیت تأثیرپذیری
بینی برآمده (محدب)	نشان خودخواهی و تسلط‌طلبی	چشم بادمی	نشان ضعف جسمی و ذهنی
چشم روشن و شفاف	نشان سردی و خیالبافی	چشم گرد	نشان فعالیت و تحرک
گوش بزرگ	نشان نیروی زندگی	گوش کوچک	نشان ظرافت، برتری و تمایز
موی قهوه‌ای	نشان تعادل و آرامش	موی طلائی	نشان ضعف جسمانی و ذهنی
موی درهم و پیچیده	نشان بی‌نظمی و صلابت		

۴- شیوه تدریس

هنرآموز بهتر است در قسمت طراحی عروسک دستکشی به عنوان نمونه، یک تصویر از سر عروسک را روی تخته سیاه، وایت برد یا از طریق اُورهد یا آپک طراحی کند. سپس قسمتی از اجزای صورت را به گونه‌ای اغراق آمیز، کوچک یا بزرگ کند؛ و هنرجویان راجع به شخصیت طرح گفت‌وگو کنند. سپس هر کدام، چند چهره عروسکی طراحی کنند.

برای ساخت عروسک می‌توان از عروسک‌های دستکشی ساخته شده نیز استفاده نمود. هنرآموز تعدادی از این عروسک‌ها را در معرض دید هنرجویان قرار دهد و از آنها بخواهد، با لمس کردن عروسک‌ها، آنها را به حرکت در آورند. سپس هنر جویان با مواد و وسایل ساخت، عروسک بسازند.

۵- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۶- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد، آزمون کتبی عملکردی، پرسش و پاسخ‌های کلاسی، ژورنال نمونه کارهای کارگاهی.

ارزشیابی شایستگی ساخت عروسک‌های دستکشی

<p>شرح کار: مطالعه شکل عروسک و محتوای متن نمایشی و انتخاب شیوه مناسب برای ساخت یک عروسک دستکشی که بتواند مفهوم متن نمایشی را انتقال دهد.</p>			
<p>استاندارد عملکرد: یک عروسک دستکشی با قابلیت حرکت سر بر طبق شخصیت نمایشی بسازد.</p> <p>شاخص‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مطالعه متن نمایشی و طراحی الگوهای عروسک متناسب با آن ■ انتخاب ابزار و وسایل ■ ساخت عروسک دستکشی و ارائه برای نمایش 			
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات: زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی</p> <p>ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاه‌ها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>			
<p>معیار شایستگی</p>			
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	طراحی عروسک دستکشی	۲	
۲	انتخاب مواد و ابزار	۱	
۳	ساخت حجم سر	۲	
۴	دوخت الگوی بدن	۲	
<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>		۲	
<p>میانگین نمرات</p>			*
<p>* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.</p>			

نمونه جدول بودجه‌بندی

ساخت عروسک‌های میله‌ای

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
-	۴	مقدمه‌ای راجع به عروسک میله‌ای، کاربرد و موارد استفاده	۱	ساخت عروسک‌های میله‌ای	جلسه ۱
۳	۱	ساخت عروسک میله‌ای با استفاده از اشیاء ساده	۱	ساخت عروسک‌های میله‌ای	جلسه ۲
۲	۲	طراحی چهره بر اساس تیپ‌های مختلف	۱	ساخت عروسک‌های میله‌ای	جلسه ۳
۳	۱	ساخت حجم سر، بدن و دست عروسک میله‌ای	۱	ساخت عروسک‌های میله‌ای	جلسه ۴
۴	-	مونتاژ کامل بدن عروسک میله‌ای، نمایش و ارزیابی	۱	ساخت عروسک‌های میله‌ای	جلسه ۵

فصل اول : ساخت عروسک های دستکشی

ساخت عروسک های میله‌ای

واحد یادگیری

۱- مقدمه

عروسک میله‌ای به شیوه‌ای از ساختمان و نحوه بازی دادن عروسک گفته می‌شود که عروسک به واسطه یک یا چند میله در دست بازی‌دهنده قرار می‌گیرد و با همین وسیله نیز بازی داده می‌شود.

میله‌ای که نگاه دارنده نام دارد به سر عروسک متصل و عضو اصلی ساختمان آن محسوب می‌شود. در این شیوه بر خلاف عروسک دستکشی، حجم و ارتفاع عروسک تا اندازه دلخواه قابل تغییر است.

در بین نمایشگران عروسک ایرانی این شیوه به نام‌های «میله‌ای» و «باتومی» مشهور است. در واقع میله‌ای معادل (Rod Puppet) است، در حالی که باتومی همان واژه انگلیسی (Bottomy) به معنی زیر است. چون واژه میله‌ای به اندازه کافی گویای ویژگی این شیوه است ما نیز در کتاب، از این عنوان استفاده کرده‌ایم.

ویژگی‌های عروسک میله‌ای

۱ به واسطه آن که این نوع عروسک مستقیماً به وسیله دست عروسک گردان هدایت نمی‌شود (با واسطه میله) دارای حالتی جادویی است.

۲ عروسک میله‌ای نسبت به تماشاگران در سطح بالاتری قرار می‌گیرد و دید تماشاگران از پایین به بالاست، در نتیجه فضایی پر ابهت، اشرافی و اساطیری دارد.

۳ عروسک‌های میله‌ای به علت آناتومی ناقص (نداشتن پا) دارای حرکتی جادویی و تخیلی هستند.

۴ صحنه‌ای نمایش میله‌ای وسیع و پر ابهت است.

۵ به سبب بزرگی عروسک و فاصله آن با تماشاچی، این نوع عروسک‌ها دست نیافتنی و حالتی جادویی پیدا می‌کنند.

۶ عروسک میله‌ای به جهت هدایت با میله از تحرک کمتری برخوردار است و

همین امر سبب می‌شود که حرکات با متانت خاصی انجام بگیرد و عروسک‌ها موجوداتی فرا انسانی به نظر آیند.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

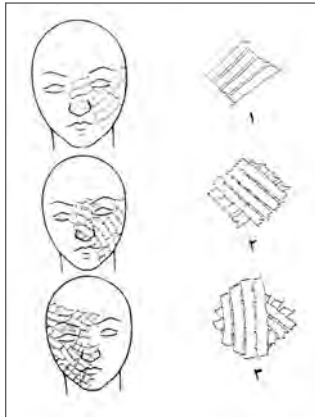
۳- دانش‌افزایی

پایه ماشه کردن

برای آن که سر عروسک یونولیتی، مقاوم و رنگ‌پذیر باشد، آن را پایه ماشه می‌کنند. برای پایه ماشه کردن به چسب چوب یا سریش و روزنامه‌های کهنه نیاز است.

۴- شیوه تدریس

نخست سریش یا چسب چوب را با آب مخلوط کرده، روزنامه‌ها را به تکه‌های کوچک به صورت شیار شیار برش می‌زنیم. سپس این تکه‌های بریده شده را یکی یکی به چسب آمیخته کرده آن را بین دو انگشت قرار می‌دهیم تا حجم سر عروسک از تکه‌های روزنامه پوشیده شود. پس از خشک شدن این لایه باید حداقل ده مرتبه عمل پایه ماشه کردن را روی سر عروسک ادامه دهیم.



تصویر ۲

لازم به ذکر است جهت محکم شدن لایه‌ها، تکه‌های کاغذ را هر بار به صورت افقی، عمودی و مورب می‌چسبانیم. در ضمن تکه‌های کاغذی پس از هر مرحله چسباندن باید کاملاً خشک شود تا تکه‌های بعدی روی آن به خوبی قرار گیرد و ورق ورق نشود.

پس از خشک شدن روی آن سمباده کشیده و رنگ می‌زنیم. شرح تصاویر:
۱- شاد ۲- شرور ۳- عصبانی ۴- ناامید ۵- افسرده

۵- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۶- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد، آزمون کتبی عملکردی، آزمون‌های شفاهی و پرسش و پاسخ‌های کلاسی، ژوژمان نمونه کارهای کارگاهی.

ارزشیابی شایستگی ساخت عروسک‌های میله‌ای

<p>شرح کار طراحی و ساخت عروسک میله‌ای برای یک متن نمایشی، با کاربرد ابزار و وسایل متنوع و قابل ارائه برای نمایش.</p>			
<p>استاندارد عملکرد ساخت یک عروسک میله‌ای با قابلیت حرکت و رعایت اصول طراحی و زیبانشناسی</p> <p>شاخص‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مطالعه متن نمایشی و طراحی عروسک متناسب با آن ■ انتخاب مواد و ابزار ساخت عروسک ■ ساخت حجم، چهره و اندام، مفصل‌بندی عروسک و ارائه آن به نمایش 			
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی</p> <p>ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>			
<p>معیار شایستگی:</p>			
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	طراحی عروسک میله‌ای با شخصیت نمایشی	۱	
۲	انتخاب مواد و ابزار	۲	
۳	ساخت حجم چهره و اندام	۲	
۴	مفصل‌بندی عروسک میله‌ای	۲	
<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>		۲	
<p>میانگین نمرات</p>			*
<p>* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.</p>			

نمونه جدول بودجه بندی

ساخت عروسک های نخى

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
-	۴	مقدمه‌ای راجع به عروسک نخى، انواع و کاربرد آن.	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۱
۲	۲	آشنایی با متون نمایشی، نمایش تصویری	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۲
۲	۲	آشنایی با ابزار ساخت و نحوه ساخت حجم سر عروسک نخى	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۳
۳	۱	طراحی فنی عروسک نخى و ساخت سر عروسک	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۴
۳	۱	طراحی فنی عروسک نخى و ساخت سر عروسک	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۵
۳	۱	مفصل بندی عروسک نخى	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۶
۲	۲	چهره پردازی و طراحی لباس عروسک نخى	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۷
۴	-	چهره پردازی و طراحی لباس عروسک نخى	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۸
۳	۱	طرز ساخت پسایی	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۹
۴	-	نخ بندی عروسک و نمایش و ارزیابی	۲	ساخت عروسک های نخى	جلسه ۱۰

فصل دوم : ساخت عروسک های نخى و مپت

واحد یادگیری

ساخت عروسک های نخى

۱- مقدمه

عروسک نخى نوعى عروسک نمایشى است که با نخها و یا رشته‌هایی نظیر آن که به میله یا تکه‌های چوب متصل‌اند، حرکت داده می‌شود. این شیوه عروسکى در میان نمایشگران عروسکى جهان به نام «ماریونت» مشهور است. عروسک‌های نخى دارای انواع مختلف نمایش مانند تئاتر، باله، اپرا و در تمام سبک‌های نمایش کارایی دارند و عمده‌ترین ویژگی این عروسک‌ها عبارت‌اند از: داشتن آناتومی کامل، قابلیت توسعه در حجم و ارتفاع که با ایجاد مفاصل حرکتی، بیشترین نقاط بدن عروسک متحرک می‌گردد.

خصوصیات عروسک نخى

- ۱ عروسک نخى دارای حرکاتی نرم و طبیعی است.
- ۲ عروسک نخى به دلیل نوع مفصل‌بندی، شبیه به انسان است. بنابراین این‌گونه نمایش در قالب موضوعات انسانی بیشترین کارایی را دارد.
- ۳ در این شیوه نمایشى دید تماشاجی موازی با صحنه یا دید از بالا به پایین است.
- ۴ عروسک نخى مناسب‌ترین عروسک برای بیان موضوعات فلسفی، عرفانی، اسطوره‌ای و داستان‌های پهلوانی است.
- ۵ عروسک نخى به علت استفاده از نخ‌های متعدد در حرکت‌دهی، نوعى عروسک مستقل به نظر می‌رسد و همین امر باعث جادویی بودنش می‌شود.

نکته



انواع اتصالات

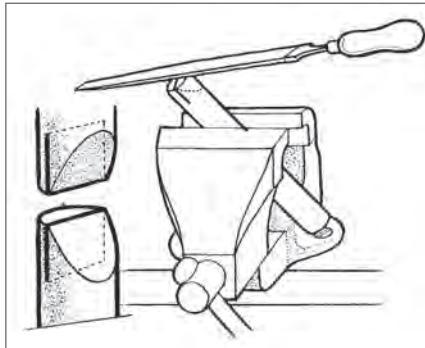
از آنجا که عروسک نخى به‌وسیله قطعات جدا از هم ساخته می‌شود لذا باید این قطعات را به‌وسیله اتصالات به همدیگر متصل کنیم.

در متن کتاب، اتصالات به‌وسیلهٔ ریسمان و چرم توضیح داده شده، اینک تعدادی

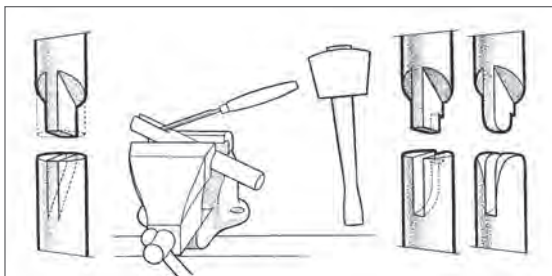
از این اتصالات نیز معرفی می‌گردد.

اتصالات به‌وسیله لولا: دو قسمت از اعضای بدن را داخل گیره قرار می‌دهیم، سپس آنها را در امتداد هم قرار داده و به‌وسیله یک لولا و چهار عدد میخ آنها را به هم متصل می‌کنیم.

اتصالات به‌وسیله فاق و زبانه: ایجاد فاق و زبانه یکی از روش‌های مفصل‌بندی می‌باشد که در ساختمان اجزای بدن عروسک می‌توانیم از آن استفاده کنیم. یک سوراخ در زبانه و دو سوراخ در طرفین شکاف فاق ایجاد می‌کنیم. سپس زبانه را داخل فاق قرار داده و یک میخ از داخل سوراخ‌ها عبور می‌دهیم و سر میخ را از طرف دیگر پرچ می‌کنیم و یا یک میله فلزی را از داخل سوراخ‌ها می‌گذرانیم و دو سر میله را خم می‌کنیم که میله از درون سوراخ بیرون نیاید، بدین ترتیب مفصل در محور میله حرکت می‌کند.



تصویر ۳



تصویر ۴

نصب میخ‌های پیچی حلقه‌دار به نقاط مختلف بدن عروسک نمی:
هرگاه بخواهیم عروسک حرکات نرم‌تر و بیشتری داشته باشد، نخ‌ها را (علاوه بر
سر و پشت عروسک) به نقاط دیگر بدن عروسک متصل می‌کنیم.

نکته



نصب حلقه به دست‌ها: در دست‌های چوبی معمولاً حلقه‌ها را به پشت یا کف دست پیچ می‌کنیم. نحوه اتصال بستگی به حرکت دست‌ها دارد. اگر بخواهیم کف دست بالا باشد، حلقه را به کف دست و در صورتی که بخواهیم پشت دست قرار گیرد حلقه را به پشت دست متصل می‌کنیم. نحوه اتصال در دست‌های تو خالی به‌گونه‌ای است که سوراخ کوچکی در دست ایجاد می‌کنیم سپس نخ را از آن گذرانده و در قسمت دیگر دست، گره می‌زنیم.

نصب حلقه به زانو: اتصال معمولاً در بالای مفصل زانو صورت می‌گیرد و باید به‌گونه‌ای باشد که مانع حرکت زانو نگردد.

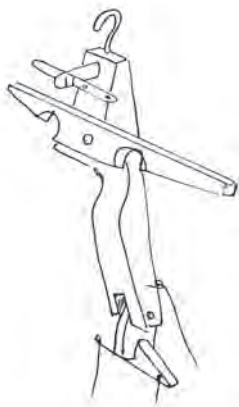
نصب حلقه به شانه‌ها: محل نصب حلقه روی شانه‌ها، درست بالای بازوها است.

نصب حلقه به پاها: نصب حلقه معمولاً در نوک شست پا صورت می‌گیرد و این امر جهت راه رفتن پا، ضربه زدن با پا صورت می‌پذیرد.

نکته



پسایی: همانطور که در کتاب توضیح داده شد، پسایی دستگاه کنترل عروسک نخی است و دو نوع آن نیز در کتاب آمده اکنون به یکی دیگر از این پسایی‌ها اشاره می‌شود.



تصویر ۵

پسایی مورب: این پسایی برای بازی دادن عروسک‌های نخی خیلی پیچیده ساخته می‌شود. عروسک‌گردان به سه انگشت میانه، شست و انگشت کوچک دست تمام پسایی را نگه می‌دارد. برای قرار گرفتن انگشت میانه یک فرورفتگی وجود دارد و برای قرار گرفتن انگشت شست و اشاره هم دو فرورفتگی بر روی بازوهای پا تعبیه شده است.

نکته



نخ‌بندی عروسک نخی: نخ‌بندی عروسک نخی علاوه بر سر، پشت و پاها روی شانه‌ها و دست‌ها نیز صورت می‌گیرد.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغاره‌ها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

۳- دانش‌افزایی و شیوه تدریس

نخ‌بندی شانه‌ها

این نوع نخ‌بندی لغزان است. زیرا چند سانتی‌متر بیشتر از دو برابر طول نخ مورد لزوم است که از شانه‌های عروسک تا دستگاه کنترل قرار دارد، بدین صورت که یک سر نخ را به حلقه میخ پیچ‌دار شانه چپ می‌بندیم و سر دیگر نخ را از حلقه میخ پیچ زیر دستگاه عبور داده و سر دیگر نخ را به حلقه شانه راست می‌بندیم. اکنون وزن عروسک به این نخ تحمیل شده و وقتی که دو شانه عروسک در یک سطح قرار گرفت، با ماژیک محل عبور نخ را از حلقه زیر دستگاه کنترل علامت می‌گذاریم. این نخ در حرکات عروسک همیشه باید کشیده باشد چون کنترل بیشتر عروسک به وسیله همین نخ است.

نخ‌بندی دست‌ها

این نوع نخ‌بندی نیز از انواع نخ‌بندی لغزان است. بنابراین یک سر نخ را نخست به حلقه میخ پیچ‌دار یک دست عروسک می‌بندیم سپس سر نخ را از حلقه پیچ‌دار جلوی دستگاه کنترل رد کرده و آن را به حلقه دست دیگر می‌بندیم.

۴- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۵- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد، آزمون‌های کتبی عملکردی، آزمون‌های شفاهی و پرسش و پاسخ، ژوژمان نمونه کارهای کارگاهی.

ارزشیابی شایستگی ساخت عروسک‌های نخی

<p>شرح کار ساخت عروسک‌های نخی متناسب با پیشینه این عروسک و کاربرد آن در هنرهای نمایشی</p>				
<p>استاندارد عملکرد بتواند عروسک نخی با توانایی حرکتی منطبق با شخصیت نمایش در متن مصوب بسازد.</p> <p>شاخص‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ شناخت متن و ویژگی‌های عروسک متناسب با آن ■ انتخاب ابزار، مواد و وسایل ■ ساخت حجم، چهره و اندام عروسک نخی ■ ارائه برای نمایش 				
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی</p> <p>ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>				
<p>معیار شایستگی:</p>				
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو	
۱	ساخت عروسک نخی	۲		
۲	مواد و ابزار ساخت	۲		
۳	ساخت احجام چهره و اندام	۲		
۴	مفصل بندی	۲		
	<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>		۲	
	<p>میانگین نمرات</p>			*
<p>* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.</p>				

نمونه جدول بودجه‌بندی

ساخت عروسک‌های ماپت

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
-	۴	مقدمه‌ای راجع به عروسک ماپت، کاربرد و طراحی عروسک	۲	ساخت عروسک‌های ماپت	جلسه ۱
۱	۳	مواد ساخت عروسک ماپت	۲	ساخت عروسک‌های ماپت	جلسه ۲
۳	۱	ساخت سر عروسک ماپت با استفاده از مواد ساده	۲	ساخت عروسک‌های ماپت	جلسه ۳
۳	۱	ساخت سر عروسک ماپت با استفاده از اسفنج کم‌عرض	۲	ساخت عروسک‌های ماپت	جلسه ۴
۳	۱	ساخت دهان عروسک و متصل کردن آن به سر عروسک	۲	ساخت عروسک‌های ماپت	جلسه ۵
۳	۱	ساخت بدن و دست عروسک ماپت	۲	ساخت عروسک‌های ماپت	جلسه ۶
۳	۱	روکش کردن بدن و سر عروسک ماپت	۲	ساخت عروسک‌های ماپت	جلسه ۷
۲	-	نمایش و ارزیابی	۲	ساخت عروسک‌های ماپت	جلسه ۸

فصل دوم : ساخت عروسک های نخى و ماپت

ساخت عروسک های ماپت

۱- مقدمه

ماپت، اصطلاحاً به نوعی عروسک نمایشی اطلاق می‌شود که سر عروسک از دو نیمکره در ناحیه فک به هم متصل است. دست بازی‌دهنده، درون سر عروسک جای می‌گیرد و علاوه بر آنکه اسکلت داخلی سر عروسک را می‌سازد؛ باعث ایجاد حرکت در صورت او نیز می‌شود.

عروسک ماپت عروسکی است که با ظهور تلویزیون پا به دنیای عروسک‌های نمایشی گذاشت. اولین عروسک ماپت که بعدها طیف گسترده‌ای در تمام دنیا به پا کرد، عروسک‌های رسمی استریت است؛ به جهت آموزش زبان، توسط شخصی به نام جیم هنسن تولید و به جامعه نمایش عروسکی معرفی شد. عروسک ماپت نسبت به سایر عروسک‌های نمایشی از چند ویژگی منحصر به فردی برخوردار است.

- ۱ حرکات دهان عروسک، که نزدیک به حرکت فک انسان است.
- ۲ روان بودن حرکت عروسک که در عین داشتن شکل و شمایل فانتزی و اغراق شده می‌تواند مانند انسان‌ها حرکت کند.
- ۳ استفاده از شکل ساده و رنگ‌های متنوع (روکش با پارچه‌های مختلف) باعث شده تا بیشتر کودکان با این نوع عروسک ارتباط بیشتری داشته باشند.
- ویژگی‌های کلی عروسک ماپت:
 - ۱ عروسکی پر تحرک و شاد است.
 - ۲ عروسک ماپت قابلیت‌های فراوانی در حرکت چهره و فک دارد.
 - ۳ چهره‌ای ساده، همراه با فانتزی
 - ۴ به علت ارتباط مستقیم دست در حرکت سر و چهره یکی از عروسک‌های منحصر به فرد به شمار می‌رود.
 - ۵ عروسکی است که با داشتن الگوهای مناسب و برش به راحتی و با سرعت بالا ساخته می‌شود.

۶ عروسک گردانی این نوع عروسک بسیار ساده‌تر از انواع عروسک‌های مشابه نمایشی است.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

۳- دانش افزایی

- باید توجه داشت هنگام کار با اسفنج توپر، اسفنجی را انتخاب کنیم که برش نخورده باشد. زیرا برش‌های اسفنج به علت قابل ارتجاع بودن در مرحله اول خود را نشان نمی‌دهد، اما در مواقع کار هنگامی که برای صافکاری آن، از قیچی استفاده می‌کنیم این برش‌ها دیده می‌شوند.

- برای ساخت عروسک ماپت از اسفنجی استفاده کنیم که رنگ سفید یا روشن داشته باشد زیرا هنگام رنگ‌آمیزی اگر اسفنج رنگ تیره‌ای داشته باشد دچار مشکل می‌شویم.

- برای چسباندن اسفنج نباید از چسب‌های تینری استفاده کنیم چرا که این نوع چسب‌ها باعث خوردگی اسفنج می‌شود.

- بهترین چسب برای چسباندن اسفنج، چسب لاتکس یا چسب آهن است.

- برای روشن کردن سطح اسفنج از پارچه‌های کشی مثل تریکو یا لاکورنیا یا حوله‌ای استفاده کنید زیرا این نوع پارچه‌ها به علت کشدار بودن در تمام سطح مورد نظر کشیده می‌شوند و می‌توان چین و چروک پارچه را با این نوع پارچه‌ها از بین برد.

- برای عروسک‌های فانتزی و حیوانی که سطح بدنشان از پشم یا مو پوشیده شده می‌توانیم از پارچه‌های پولیشی استفاده کنیم. در صورت استفاده از این نوع پارچه قسمت‌های برش خورده پارچه را باید نزدیک هم قرار دهیم که درز پارچه دیده نشود.

- در صورتی که از خیاطی سر رشته‌ای نداریم بهتر است برای عروسک‌هایمان از لباس‌های کودکان، خصوصاً از لباس‌های بافتنی که حالتی کشی و ارتجاعی دارند استفاده کنیم و اگر لباس مورد نظر یقه اسکی باشد، می‌توانیم قسمت یقه را به جای گردن عروسک به زیر چانه عروسک بچسبانیم.

- نمونه عروسک‌های ماپت که در صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران تولید شده می‌توان به عروسک‌های کلاه قرمزی، پسرخاله، سنجد، پنگول، آقای ورزش و... اشاره کرد.

۴- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۵- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد، آزمون کتبی عملکردی، نمونه کار.

ارزشیابی شایستگی ساخت عروسک‌های ماپت

<p>شرح کار ساخت عروسک ماپت براساس طراحی اولیه و دوخت و روکش کامل آن</p>			
<p>استاندارد عملکرد ساخت یک عروسک ماپت را با توجه با تکنیک‌های موجود در این نوع عروسک و با توجه به متن تعریف شده انجام دهد</p>			
<p>شاخص‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ شناخت عروسک ماپت و خوانش متن و ارتباط عروسک با متن ■ انتخاب مواد و ابزار و وسایل متناسب با ساخت ماپت ■ طراحی و ساخت عروسک و ارائه به واحد نمایش 			
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:</p>			
<p>زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی</p> <p>ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>			
<p>معیار شایستگی:</p>			
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	تعریف و تشخیص عروسک ماپت	۱	
۲	انتخاب مواد و ابزار	۲	
۳	طراحی و ساخت حجم سر و بدن عروسک ماپت	۲	
۴	دوخت و روکش کردن کامل عروسک ماپت	۲	
	<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>		۲
	میانگین نمرات		
	* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.		

نمونه جدول بودجه بندی:

ساخت صحنه نمایش عروسکی

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
۱	۳	مقدمه‌ای راجع به ساخت دکورهای نمایش عروسکی و نمایش تصویری	۳	ساخت صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۱
۳	۱	ساخت صحنه نمایش عروسکی با استفاده از اشیاء ساده	۳	ساخت صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۲
۳	۱	ساخت صحنه در نمایش دستکشی، میله‌ای، مپت و نخ	۳	ساخت صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۳
۳	۱	طراحی صحنه با استفاده از اسکیس، ترسیم پلان	۳	ساخت صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۴
۳	۱	ساخت لته، برپایی دکور، نمایش و ارزیابی	۳	ساخت صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۵

فصل سوم: دکور سازی عروسی

ساخت صحنه نمایش عروسی

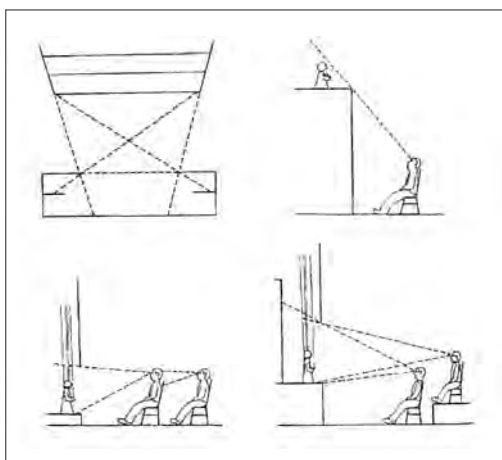
واحد یادگیری

۱- مقدمه

طراحی صحنه

صحنه نمایش عروسی باید قابلیت تغییر داشته و با نیازهای نمایش مطابقت داشته باشد، عروسک‌های نمایش به فضا نیاز دارند. در غیر این صورت، آنها باید در امتداد جلوی صحنه به صف شوند.

یک صحنه عروسی برای تمام شیوه‌های نمایش عروسی مناسب نیست. اگر یک صحنه برای تمام اجراها مورد نیاز باشد، ایجاد هماهنگی در طراحی و ساخت فضاهای مورد نیاز اجرا، ضروری خواهد بود. از آنجایی که خطوط دید تماشاگران نسبت به صحنه با هم متفاوت است لذا صحنه‌برداری این گونه صحنه‌ها نیز متفاوت هستند.



تصویر ۶

۲- مواد و تجهیزات

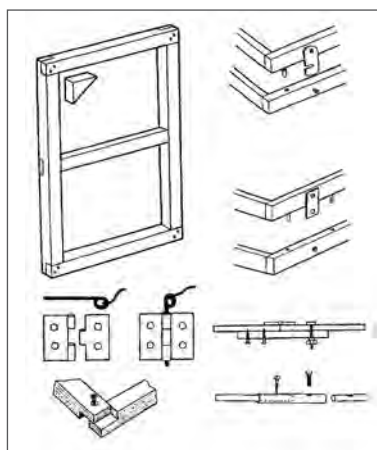
میز کار، سندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاه‌ها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

۳- دانش‌افزایی

ساخت صحنه

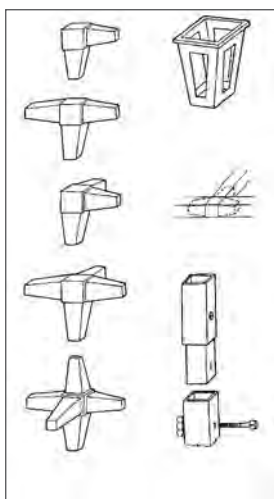
برای ساخت چهارچوب اصلی صحنه می‌توانیم از مواد مختلفی استفاده کنیم. رایج‌ترین این مواد، چوب و یا لوله‌ای آلومینیومی است.

۱ ساختار چوبی: از چوب برای ساخت بسیاری از صحنه‌ها استفاده می‌شود. در نظر داشته باشیم که اتصالات آن درست و ایمن باشد و کل سازه باید به منظور ممانعت از لرزش و لق خوردن محکم ساخته شود. برای ساخت صحنه‌های چوبی در بسیاری از موارد استفاده از الوار ۵۰×۲۵ میلی‌متر مناسب است. اتصالات را با پیچ و از چسب چوب انجام می‌دهیم. اگر این اتصالات به دقت برش داده شده و محکم شوند نیازی به مهاربندی نخواهد بود. قطعات سه گوش چوبی را با چسب و پیچ در گوشه‌ها قرار می‌دهیم. اکنون فواصل بین چوب‌ها را با تخته سه لا می‌پوشانیم.



تصویر ۷

۲ ساخت با مقطع توخالی مربع شکل آلومینیومی (دکسیون): دکسیون سبک و مقاوم است و به راحتی برش می خورد و به وسیله انواع مختلف قطعات اتصالی به قطعات دیگر متصل می شود. برای ایجاد یک اتصال، یک پلاستیک مخصوص را در انتهای پروفیل فروکرده، و قطعه اتصالی به وسیله ضربات آرام چکش در پروفیل فرو می رود و محکم می شود، پروفیل دیگر نیز به همین طریق به قطعه اتصالی متصل می شود. اکنون فواصل بین پروفیل ها را با قطعات تخته سه لا یا فیبر می پوشانیم.



تصویر ۸

۴- توجه به شایستگی های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۵- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد، ژورنال نمونه کارهای کارگاهی.

ارزشیابی شایستگی ساخت صحنه نمایش عروسکی

<p>شرح کار طراحی و ساخت صحنه نمایش برای اجرای عروسک‌های متنوع به منظور پخش برنامه‌های تلویزیونی.</p>			
<p>استاندارد عملکرد طراحی، ساخت و اجرای یک دکور برای یک نمایش عروسکی طبق متن مصوب</p>			
<p>شاخص‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مطالعه متن و انتخاب صحنه‌های متناسب با آن ■ طراحی صحنه برای نمایش عروسکی ■ اجرای صحنه و ارائه به برنامه تلویزیونی 			
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:</p>			
<p>زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>			
<p>معیار شایستگی:</p>			
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	مواجه شدن با متن	۱	
۲	طراحی صحنه نمایش عروسکی	۲	
۳	اجرای صحنه نمایش عروسکی	۲	
	<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>		۲
	میانگین نمرات		
	* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.		

نمونه جدول بودجه بندی:

انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسکی

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
۱	۳	مقدمه‌ای راجع به انتخاب لوازم صحنه و نمایش تصویری	۳	انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۱
۲	۲	چگونه لوازم صحنه را انتخاب کنیم	۳	انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۲
۲	۲	انتخاب لوازم صحنه از آرشیو	۳	انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۳
۲	۲	انتخاب لوازم صحنه بر اساس مواد موجود	۳	انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۴
۴	-	چیدمان و تهیه یک صحنه نمایشی، نمایش و ارزیابی	۳	انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۵

فصل سوم: دکورسازی عروسی

واحد یادگیری

انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسی

۱- مقدمه

در نمایش عروسی کمتر از وسایل صحنه استفاده می‌شود. دلیل این امر مشکلاتی است که برای عروسک‌گردان ایجاد می‌کند. این وسایل دست و پا گیرند و در صورت استفاده زیاد تمرکز عروسک‌گردان را به هم می‌زند. در بیشتر صحنه‌ها سعی می‌شود از وسایل صحنه به صورت نقاشی شده استفاده شود. در صورت نیاز به این وسایل، سعی می‌شود که این وسایل را روی چهارپایه‌های چوبی یا فلزی قرار دهند تا امکان جابه‌جایی آن سریع‌تر صورت گیرد، شایان ذکر است که مشکلات استفاده از وسایل صحنه، بیشتر در نمایش‌های عروسی دستکشی و میله‌ای به چشم می‌خورد.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاه‌ها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز.

۳- دانش افزایی

یکی از مشکلات انتخاب وسایل صحنه نمایش عروسی، تهیه هر یک از آنها در مقیاس کوچک است. در نمایش صحنه‌ای می‌توان هر یک از این وسایل صحنه را به راحتی به دست آورد، نظیر میز، صندلی، قوری، کتری و... ولی در مورد نمایش عروسی انتخاب این وسایل با مقیاس کوچک‌تر کمی مشکل به نظر می‌رسد. زیرا هر تکنیک نمایش عروسی با شیوه‌های دیگر فرق دارد. لذا برای انتخاب این

وسایل باید به سراغ اسباب بازی بچه‌ها و خیلی از وسایل دیگر رفت که کاربردی متفاوت دارد و از اجزای آن به عنوان وسایل صحنه استفاده کرد.

۴- شیوه تدریس

- ۱ هنرآموز متنی را به هنرجویان ارائه دهد که کمتر از وسایل صحنه استفاده می‌شود.
- ۲ حتی الامکان از وسایل صحنه‌ای استفاده شود که در دسترس هنرجویان است؛ اعم از وسایلی که در مدرسه یا در محیط خانه در دسترس می‌باشد.
- ۳ در مورد مکان و جایگاه مفید هر یک از وسایل صحنه اطلاعاتی را در اختیار هنرجویان قرار دهید.
- ۴ تصاویری از نمایش‌های عروسکی به هنرجویان نشان داده شود و جایگاه وسایل صحنه در آن مشخص شود.
- ۵ هنرآموز در مورد مقیاس (اشل) وسایل صحنه توضیح مختصری بدهد.
- ۶ هنرجویان چند وسیله صحنه را انتخاب و با ترکیب آنها وسیله جدیدی بسازند.
- ۷ از هنرجویان بخواهید، وسایل دور ریختنی را به کلاس بیاورند و با راهنمایی هنرآموز خود و با استفاده از این وسایل، وسیله صحنه‌ای مناسب نمایش را انتخاب کنند.

۵- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۶- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد، ژورنال کارگاهی.

ارزشیابی شایستگی انتخاب و تهیه لوازم صحنه نمایش عروسکی

<p>شرح کار انتخاب و تهیه مناسب لوازم صحنه نمایش عروسکی براساس متن نمایشنامه و نوع برنامه عروسکی.</p>			
<p>استاندارد عملکرد بتواند وسایل موجود یا آرشیو برای صحنه عروسکی لوازم تهیه کند.</p>			
<p>شاخص‌ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ هماهنگی و همکاری با عوامل نمایش ■ انتخاب لوازم صحنه از آرشیو ■ اصلاح، مرمت و ارائه لوازم صحنه برای پخش برنامه عروسکی 			
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات</p>			
<p>زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز.</p>			
<p>معیار شایستگی</p>			
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	هماهنگی با کارگردان نمایش	۲	
۲	جداسازی لوازم طبق متن	۲	
۳	انتخاب لوازم صحنه از آرشیو	۲	
۴	تهیه لوازم صحنه از مواد موجود	۲	
	<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>		۲
	میانگین نمرات		
	* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.		

نمونه جدول بودجه‌بندی:

ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
۱	۳	مقدمه‌ای راجع به ساخت لوازم صحنه، انطباق با متن	۳	ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۱
۳	۱	لیست کردن لوازم صحنه با استفاده از متن نمایش	۳	ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۲
۳	۱	انتخاب لوازم صحنه از آرشیو	۳	ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۳
۳	۱	ساخت لوازم صحنه بر اساس یک متن نمایشی	۳	ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۴
۴	-	قرار دادن لوازم صحنه در یک دکور نمایشی، نمایش و ارزیابی	۳	ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی	جلسه ۵

فصل سوم: دکورسازی عروسی

واحد یادگیری

ساخت لوازم صحنه نمایش عروسی

۱- مقدمه

در بعضی از نمایش‌های مدرن عروسی که حضور هم‌زمان بازیگردان و عروسک بر روی صحنه وجود دارد می‌توانیم از وسایلی با مقیاس واقعی استفاده کنیم و این زمانی است که این وسایل بر روی صحنه قرار می‌گیرد. در بعضی از نمایش‌های عروسی که دارای پاراوان یا به‌صورتی از صحنه حفره‌ای استفاده می‌شود، نیاز است که این وسایل روی میله‌ای در ارتفاع بالاتری قرار گیرد نظیر عروسک‌های دستکشی، میله‌ای و ماپت.

برای ساخت وسایل صحنه باید به چند نکته توجه داشت. سبک باشد، قابل رویت باشد، و از سطح پاراوان بالاتر باشد؛ (حداقل ارتفاع حدود ۱/۵ سانتی‌متر)، قابلیت جابه‌جایی داشته باشد.

شخصی که ساخت وسایل صحنه را به عهده می‌گیرد، باید دانش و شناخت ابزار و وسایل صحنه را داشته، و استفاده از مواد و مصالح مناسب آن را بداند. برای مثال: برای ساخت یک شمشیر از جنس یونالیت، با ایجاد بافت و رنگ، فلزی بودن آن را به نمایش بگذارد.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاه‌ها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

۳- دانش‌افزایی

برای یک صحنه نمایش عروسکی تأثیرگذار، باید صحنه‌ای اغراق‌آمیز و فانتزی خلق کنیم. در نمایش عروسکی وقتی از عروسک نام می‌بریم به این می‌اندیشیم که با موجوداتی روبه‌رو هستیم که راه می‌روند، حرف می‌زنند، زمین می‌خورند و... درست است که این عروسک‌ها ممکن است شکل و شمایل انسانی داشته باشند ولی لزومی ندارد که از همان لوازم صحنه‌ای استفاده کنیم که ما در عالم واقعی با آنها سروکار داریم. ممکن است این عروسک‌ها، در خانه‌ای زندگی کنند که شبیه قارچ است یا در تختخوابی بخوابند که شبیه به قوطی کبریت است. این فانتزی‌هاست که نمایش عروسکی را جذاب‌تر می‌کند.

۴- شیوه تدریس

هنرآموز «جهت ساخت وسایل صحنه» به نکات زیر توجه دارد.

- ۱ دانش و شناخت هنرجو از وسایل اطراف و پیرامون خود.
- ۲ آموزش اصول طراحی ساده.
- ۳ آموزش ساخت وسایل صحنه از جنس مقوا و آشنایی با ماکت و روش ساخت آن.
- ۴ شناخت و آشنایی با انواع مواد، مانند: یونولیت، مقوا، چوب، آلومینیوم و....
- ۵ نمایش ساخت وسایل صحنه، و کاربرد ابزار ساخت و معرفی آن.
- ۶ شناخت انواع چسب و چگونگی طرز استفاده از آن.
- ۷ تناسبات اشیا با یکدیگر و ارتباط آن با عروسک‌ها.
- ۸ متنی را در اختیار هنرجویان قرار داده و از آنها بخواهید که وسایل صحنه را در کارگاه بسازند.
- ۹ هنرجویان، براساس طراحی‌های موجود، همان وسیله را به صورت فانتزی طراحی و سپس آن را بسازند.

۵- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۶- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد.

ارزشیابی شایستگی ساخت لوازم صحنه نمایش عروسکی

<p>شرح کار: ساخت لوازم مورد نیاز برای یک نمایش عروسکی، متناسب با فضای نمایشی آن، کاربرد لوازم در صحنه نمایش و محتوای نمایش، با استفاده از مواد گوناگون.</p>			
<p>استاندارد عملکرد: بتواند لوازم صحنه نمایش عروسکی را طبق متن مصوب بسازد.</p>			
<p>شاخص‌ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مطالعه متن نمایش عروسکی ■ انتخاب ابزار و وسایل ■ ساخت ماکت و دکور ■ چیدمان لوازم صحنه در دکور 			
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:</p>			
<p>زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک سازی</p> <p>ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغاره‌ها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>			
<p>معیار شایستگی:</p>			
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	مواجهه با متن	۱	
۲	آماده‌سازی ابزار و تجهیزات	۱	
۳	ساخت لوازم صحنه	۲	
۴	قرار دادن لوازم در دکور نهایی	۲	
<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفادهٔ بهینه از ضایعات</p>		۲	
<p>میانگین نمرات</p>			*
<p>* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.</p>			

نمونه جدول بودجه‌بندی:

تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
۱	۳	مقدمه‌ای جهت تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی	۴	تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی	جلسه ۱
۳	۱	تجزیه و تحلیل متن نمایش	۴	تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی	جلسه ۲
۲	۲	تهیه لباس از آرشیو بر اساس متن نمایش	۴	تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی	جلسه ۳
۳	۱	لیست کردن لباس‌های عروسکی یک آرشیو لباس	۴	تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی	جلسه ۴
۳	۱	بازآفرینی لباس آرشیوی برای متن جدید، نمایش و ارزیابی	۴	تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی	جلسه ۵

فصل چهارم: جامه‌داری عروسک‌های نمایشی

واحد یادگیری

تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی

۱- مقدمه

لباس عروسک‌ها نیز مانند لباس ما انسان‌ها، گاهی از بین می‌روند، پاره می‌شوند، ممکن است در انبار نگهداری، به وسیله حشرات سوراخ سوراخ شود یا در اثر استفاده زیاد در اجرا، پوسیده یا رنگ و روی آن رفته باشد. افرادی به عنوان تهیه و بازآفرین لباس نمایش عروسکی، حضور دارند، که عروسک‌ها را تعمیر و یا جایگزینی برای لباس پیدا می‌کنند. این شخص به خوبی می‌داند که لباس عروسک از لحاظ ظاهر خیلی شبیه به لباس ما انسان‌هاست، ولی از آنجا که در مقیاس کوچک‌تر طراحی و دوخته می‌شود، لذا برای بازآفرینی لباس باید دقت و حوصله فراوانی داشته باشد. باید در صورت لزوم پارچه مورد نظر را از بازار تهیه کند یا در صورت موجود نبودن در بازار، باید از انواع پارچه‌ها، پارچه مورد نظر را مونتاژ نماید و در بعضی موارد اگر نتواند پارچه مورد نظر را تهیه کند، باید قسمتی از پارچه را نقاشی نماید. همچنین فروشگاه‌هایی که انواع و اقسام نوارهای رنگی، تور، براق و... عرضه می‌کنند را بشناسد، همچنین از مکان‌هایی که پارچه‌ها را رنگ می‌کنند اطلاع داشته باشد.

بازآفرین لباس هنگامی که به جای دوخت لباس از چسباندن استفاده می‌کند باید ضمن تجربه، خلاقیت نیز داشته باشد.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، سندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاه‌ها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

۴- شیوه تدریس

- ۱ هنرجویان تعدادی عکس را از اینترنت دانلود و به کلاس بیاورند.
- ۲ هنرجویان تکه‌های اضافی پارچه‌ها را جمع‌آوری کرده و به کلاس بیاورند؛ و هنرآموز، چند پارچه را مونتاژ، و برای هنرجویان به نمایش می‌گذارد.
- ۳ مراجعه به کتاب‌های آموزشی مانند: روش آسان خیاطی با دست، آشنایی با انواع دوخت، نخ و سوزن و آموزش آن به هنرجویان.
- ۴ هنرآموز با وسایل دور ریختنی یک کلاه بسازد و از هنرجویان نیز بخواهد، با وسایل و ابزار دور ریختنی کلاهی را طراحی و اجرا کنند.
- ۵ هنرجویان در مورد یکی از دوره‌های تاریخی (قبل یا بعد از اسلام) تحقیق و با همراهی هنرآموز خود به بحث و گفت‌وگو بپردازند.
- ۶ هنرجویان یک مدل عروسک را طراحی و برای آن چند مدل لباس طراحی کنند.
- ۷ هنرجویان برای عروسکی که ساخته‌اند، لباسی دوخته، سپس به گروه‌های دو نفری تقسیم شوند و پوشش عروسک‌های یکدیگر را با چسباندن تکه پارچه تغییر دهند.

۵- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۶- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد، آزمون‌های کتبی عملکردی، نمایش و ژورمان کارگاهی.

ارزشیابی شایستگی تهیه و بازآفرینی لباس نمایش عروسکی

<p>شرح کار تهیه لباس برای عروسک‌های نمایشی از آرشیو لباس عروسک‌ها و انتخاب لباس متناسب با عروسک‌های نمایش.</p>		
<p>استاندارد عملکرد بتواند با استفاده از منابع و لباس‌های موجود برای عروسک لباس جدید طبق متن مصوب آماده کند.</p>		
<p>شاخص‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ هماهنگی با عروسک‌ساز و ارائه پیشنهاد برای لباس ■ تهیه لباس متناسب با متن نمایشی ■ تهیه لباس از آرشیو 		
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات</p>		
<p>زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>		
<p>معیار شایستگی</p>		
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳
۱	هماهنگی با عروسک‌ساز	۱
۲	هماهنگی با متن	۲
۳	تهیه لباس از آرشیو	۱
۴	بازآفرینی لباس‌های آرشیو برای متن جدید	۲
	<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>	
	<p>میانگین نمرات</p>	
	<p>* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.</p>	

نمونه جدول بودجه بندی:

دوخت لباس عروسک نمایشی

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
-	۴	مقدمه ای راجع به لباس های عروسک نمایشی	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۱
۲	۲	طراحی بدن عروسک دستکشی	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۲
۳	۱	دوخت بدن عروسک دستکشی	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۳
۳	۱	اضافه کردن تزئینات به لباس عروسک دستکشی	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۴
۲	۲	طراحی لباس عروسک میله ای	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۵
۳	۱	دوخت لباس عروسک میله ای	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۶
۲	۲	طراحی لباس عروسک نخ	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۷
۳	۱	دوخت لباس عروسک نخ	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۸
۲	۲	طراحی لباس عروسک ماپت	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۹
۳	۱	دوخت لباس عروسک ماپت و نمایش و ارزیابی	۴	دوخت لباس عروسک نمایشی	جلسه ۱۰

فصل چهارم: جامه‌داری عروسک‌های نمایشی

واحد یادگیری

دوخت لباس عروسک نمایشی

۱- مقدمه

لباس هر انسان نشان‌دهنده نوع زندگی، مکان، قومیت، نژاد و معرف شغل او است. در نمایش عروسکی، لباس نقش بسیار مهمی دارد. در نمایش‌های سمبلیک با انتخاب رنگ لباس پی به شخصیت عروسک می‌بریم. از نوع پوشش لباس عروسک می‌توان تشخیص داد که مربوط به چه زمان و تاریخی است. یک لباس ممکن است که در تمام مدت اجرا تن عروسک باشد، لذا در طراحی دوخت لباس باید توجه داشت که این لباس، تمام ابعاد شخصیت عروسک را نشان دهد.

لباس عروسک در شیوه‌های نمایش عروسکی متفاوت است و به‌گونه‌های مختلفی دوخته می‌شود. اما در تمامی شیوه‌ها لباس عروسک، باید به‌گونه‌ای طراحی و دوخته شود که از نظر رنگ با پس زمینه خود حالتی مکمل داشته باشد، به‌خصوص عروسک‌های دستکشی که جثه کوچک‌تری دارند.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاه، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

۳- شیوه تدریس

- ۱ چند فیلم از نمایش‌های عروسکی در کلاس به نمایش گذاشته شود. در مورد لباس عروسک‌ها بر اساس شخصیت نمایشی آنها تجزیه و تحلیل شود.
- ۲ هنرآموز به عنوان نمونه چند نوع دوخت ساده را در کلاس آموزش دهد.

- ۳ هنرآموز مقدمه‌ای از لباس، در دوره‌های مختلف را برای هنرجویان بیان کند.
- ۴ هنرجویان برای یک نمایش عروسکی دستکشی، لباس بدوزند.
- ۵ هنرجویان باید توانایی دوخت لباس عروسک را برای هر یک از شیوه‌های نمایشی داشته باشند.

۴- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۵- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد.

ارزشیابی شایستگی دوخت لباس عروسک نمایشی

<p>شرح کار دوخت لباس برای عروسک‌های نمایشی با توجه به کاراکتر و ژانر نمایش و ارائه جهت ساخت برنامه تلویزیونی.</p>			
<p>استاندارد عملکرد بتواند برای عروسک آماده شده طبق متن مصوب لباس بدوزد.</p>			
<p>شاخص‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مطالعه متن نمایشی و ویژگی‌های شخصیتی عروسک‌ها ■ انتخاب ابزار و وسایل مورد نیاز ■ اندازه‌گیری و تهیه الگو ■ دوخت لباس عروسک 			
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:</p>			
<p>زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی</p> <p>ابزار و تجهیزات: میز کار، سندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغاره‌ها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>			
<p>معیار شایستگی</p>			
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	بررسی عروسک نمایشی	۱	
۲	اندازه‌گیری و تهیه الگو	۲	
۳	دوخت لباس عروسک	۲	
	<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>		۲
	<p>میانگین نمرات</p>		
	<p>* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.</p>		

نمونه جدول بودجه‌بندی:

بازی‌دهندگی عروسک

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
-	۴	مقدمه‌ای راجع به بازی‌گردانی عروسک در شیوه‌های مختلف	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۱
۳	۱	نرمش بدنی عروسک‌گردان	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۲
۳	۱	تجزیه و تحلیل متن جهت بازی‌گردانی عروسک	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۳
-	۴	روش‌های عروسک‌گردانی برای انواع عروسک‌های نمایشی	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۴
۳	۱	بازی با عروسک‌های دستکشی	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۵
۳	۱	بازی با عروسک‌های میله‌ای	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۶
۳	۱	بازی با عروسک‌های نخ‌نی	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۷
۳	۱	بازی با عروسک‌های ماپت	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۸
۳	۱	تمرین‌های عروسک‌گردان جهت عروسک‌گردانی	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۹
۴	-	نمایش و ارزیابی	۵	بازی‌دهندگی عروسک	جلسه ۱۰

فصل پنجم: عروسک گردانی

واحد یادگیری

بازی دهنده‌گی عروسک

۱- مقدمه

از دیرباز در کشورهای آسیایی به عنوان یک شغل، در فرهنگ و مذهب مردم وجود داشته و هنوز هم در روستاهای کشورهایمانند اندونزی بازیگری «دالانگ» از احترام خاصی بین مردم برخوردار است، و به عنوان تعلیم‌دهنده مسائل مذهبی شناخته می‌شود. این فرد علاوه بر اینکه همیشه جسمی آماده برای اجرا دارد، از لحاظ روحی نیز پاک و منزّه است. او معتقد است که با این شیوه می‌تواند تمام احساسات خودش را به وسیله عروسک در اختیار تماشاگران قرار دهد و انتقال این پیام از طریق عروسک باید زلال مانند آب روان باشد تا تماشاگران را سیراب کند و این امر میسر نمی‌شود مگر با داشتن نیت و احساساتی پاک و بی‌ریا.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاه‌ها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

۳- شیوه تدریس

- ۱ پیشنهاد می‌شود، برای هنرجویان در سالن تمرین، موسیقی مناسبی پخش کنند؛ تا هنرجویان از کیفیت موسیقی لذت ببرند.
- ۲ پیشنهاد می‌شود تمرین‌های نمایش را با تمرین‌های بدنی به همراه موسیقی شروع کنند. از ماساژ صورت شروع، سپس گردن، شانه‌ها، آرنج، دست‌ها، سینه، کمر، زانو و پنجه‌ها ادامه دهند.

- ۳ بعد از تمرین بدنی از هنرجویان بخواهید که کف سالن خوابیده و به موسیقی گوش دهند، سپس آرام چشمان خود را ببندند و با بیان یک داستان از آنها خواسته شود خود را در مسیر داستانی قرار دهند که برایشان بازگو می‌شود.
- ۴ از هنرجویان بخواهید که اشیایی را با وزن‌های متفاوت در دست بگیرند و نقطه ثقل این اشیاء را پیدا کنند.
- ۵ هنرجویان عروسک‌هایی را به کلاس بیاورند و طریقه عروسک گردانی را به آنها آموزش دهید.
- ۶ هنرجویان متن کوتاهی را با عروسک اجرا کنند.

۴- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۵- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد، ژورنال کارگاهی.

ارزشیابی شایستگی بازی‌دهندگی عروسک

<p>شرح کار: خواندن متن نمایشی و شناخت شخصیت عروسک‌ها، عروسک‌گردانی به همراه صدا متناسب با برنامه تلویزیونی.</p>			
<p>استاندارد عملکرد: بتواند با یک عروسک نمایشی و هماهنگی با صدا پیشه، طبق متن تعیین شده اجرا کند.</p>			
<p>شاخص‌ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ تحلیل نمایش عروسکی و ویژگی‌های شخصیتی آنها ■ تمرین نقش در نمایش عروسکی ■ عروسک‌گردانی با شیوه‌های متنوع 			
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:</p>			
<p>زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی</p> <p>ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>			
<p>معیار شایستگی:</p>			
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	آماده‌سازی بدن	۲	
۲	خواندن و تحلیل نمایش‌نامه عروسکی	۱	
۳	اجرای تمرینی نقش در نمایش عروسکی	۱	
۴	عروسک‌گردانی در شیوه‌های مختلف	۲	
<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>		۲	
<p>میانگین نمرات</p>			*
<p>* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.</p>			

نمونه جدول بودجه‌بندی:

صدایپیشگی عروسک

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
-	۴	مقدمه‌ای راجع به صدایپیشگی، تجزیه و تحلیل متن از دیدگاه صدای شخصیت	۵	صدایپیشگی عروسک	جلسه ۱
۳	۱	بررسی دیالوگ‌های متن نمایش از دیدگاه صدایپیشگی	۵	صدایپیشگی عروسک	جلسه ۲
۲	۲	هماهنگی صدایپیشه با عوامل اجرا	۵	صدایپیشگی عروسک	جلسه ۳
۳	۱	تقسیم نقش نسبت به توانایی و جنس صدا	۵	صدایپیشگی عروسک	جلسه ۴
۴	-	تمرین صدایپیشگی هم‌زمان با بازی‌گردانی، نمایش و ارزیابی	۵	صدایپیشگی عروسک	جلسه ۵

فصل پنجم: عروسک گردانی

واحد یادگیری

صدایشگی عروسک

۱- مقدمه

مهم‌ترین وجه عروسک علاوه بر طراحی آن صدای اوست. صدا به عروسک زندگی می‌بخشد، به او شخصیت می‌دهد و سرانجام عروسک را به عنوان یک موجود فانتزی و شاخص معرفی می‌کند.

اولین مطلبی که با عروسک کلاه قرمزی در ذهن تماشاگر نقش می‌بندد، صدایی است که خیلی خوب (به اصطلاح تماشاگران) روی عروسک نشست است. زیرا هم با جایگاه شخصیت و هم با چهره عروسک از نظر فیزیکی همخوانی دارد. در نمایش‌های خیمه شب بازی استفاده از ضمیر، فانتزی عروسک را بالا می‌برد و تماشاگران با صدایی مواجه می‌شوند که ما به ازاء انسانی ندارد.

دیالوگ‌های عروسک باید به گونه‌ای پر احساس بیان شوند و در اصطلاح از لحن مناسبی برخوردار باشد. در یک نمایش عروسکی انواع و اقسام صداها وجود دارد: صدای پادشاه، یک مرد روستایی، دختر، حیوانات جنگل و....

یک صدا پیشه باید قابلیت این را داشته باشد که بتواند به جای چند نفر از این شخصیت‌ها، صحبت کند، ضمن اینکه صداهای هر کدام از پرسوناژها هم با دیگری متفاوت باشد. لذا در اینگونه موارد یک صدایشه باید براساس هر کدام از شخصیت‌های عروسک صداسازی کند.

۲- مواد و تجهیزات

میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاه‌ها، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز

۳- دانش افزایی

برای آنکه صدایی زیر داشته باشیم باید برآمدگی زیر گلو را که به آن سیب آدم می‌گویند، با کنترل مناسب به بالا هدایت کرده و اگر بخواهیم صدایی بم داشته باشیم باید این سیب آدم یا اپیگلوت را به سمت پایین هدایت کنیم. صداها معمولاً به چند صورت از دهان خارج می‌شود. بعضی از حروف مانند ب از بین دو لب.

بعضی از حروف از میان دندان‌های بالایی و پایینی خارج می‌شوند مانند س و ش. بعضی از حروف با چسباندن زبان به سقف دهان خارج می‌شوند مانند ت. بعضی از حروف از ته حلق خارج می‌شوند مانند خ و ه. بعضی از حروف با قرار گرفتن دندان‌ها روی لب حاصل می‌شود مانند واو. برای آنکه بتوانیم صدای پیشگی بهتری از حیوانات را انجام دهیم، باید به شکل فک و صورت این حیوانات توجه بیشتری داشته باشیم.

۴- شیوه تدریس

- ۱ در خصوص صدای پیشگی به هنرآموزان پیشنهاد می‌شود: نخست حروف صدادار و روش تنفس صحیح را آموزش دهند.
- ۲ هنرآموز در زمینه تنفس صحیح (دم و بازدم) تنفس از طریق دیافراگم را آموزش دهد.
- ۳ هنرجو هنگامی که تنفس صحیح را فرا گرفت و حروف صدادار را نیز تمرین نمود، هنرآموز کنترل تنفس و بیان را به آن اضافه کند.
- ۴ هنرجویان متن‌های ساده‌ای نوشته و برای آن عروسک بسازند؛ سپس براساس شخصیت عروسک در نمایش، صدا سازی کنند.
- ۵ هنرجویان شعری را انتخاب کنند و با استفاده از اکسان گذاری آن را به‌طور صحیح بیان نمایند.

۵- توجه به شایستگی‌های غیر فنی

مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات، رعایت نکات ایمنی در کار با ابزارها، وسایل و مواد

۶- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده عملکرد.

ارزشیابی شایستگی صدایپیشگی عروسک

<p>شرح کار: مطالعه متن نمایش عروسکی و صدایپیشگی برای عروسک‌ها با همکاری با عروسک‌گردان و یا ایفای هر دو نقش.</p>		
<p>استاندارد عملکرد: بتواند هم‌زمان با یک عروسک نمایشی و هماهنگ با بازی‌دهنده عروسک هم‌زمان صدا پیشگی (طبق متن تعیین شده) انجام دهد.</p>		
<p>شاخص‌ها:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ مطالعه متن نمایشی و ویژگی‌های شخصیتی عروسک‌ها ■ هماهنگی با عوامل تولید برنامه تلویزیونی ■ صدایپیشگی هم‌زمان برای عروسک 		
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:</p>		
<p>زمان: ۱۲۰ دقیقه مکان: کارگاه عروسک‌سازی</p> <p>ابزار و تجهیزات: میز کار، صندلی، انواع گیره، چوب ساب‌ها، مغارها، ابزار صنعتی برش چوب و فلز، ابزار مورد نیاز قالب‌گیری، انواع کاردک، انواع قلمو، لولاه، چسب‌ها، دریل، آگراف، پمپ رنگ، ایربراش، انواع رنگ الکین، اکرولیک، پلاستیک، رنگ روغن، رنگ گواش، رنگ‌های جوهری، اجاق گاز</p>		
<p>معیار شایستگی:</p>		
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳
۱	بررسی متن نمایش عروسکی	۱
۲	هماهنگی با عوامل اجرا	۱
۳	هماهنگی با عروسک‌گردان	۲
۴	صدا پیشگی هم‌زمان	۲
	<p>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مدیریت منابع، کاربرد فناوری، ارتباط مؤثر، کار تیمی، آموزش دیگران، استفاده بهینه از ضایعات</p>	
	<p>میانگین نمرات</p>	
		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.



بخش سوم

پیوست‌ها

نمونه فعالیت‌های کارگاهی

کار عملی اضافی برای کسب مهارت

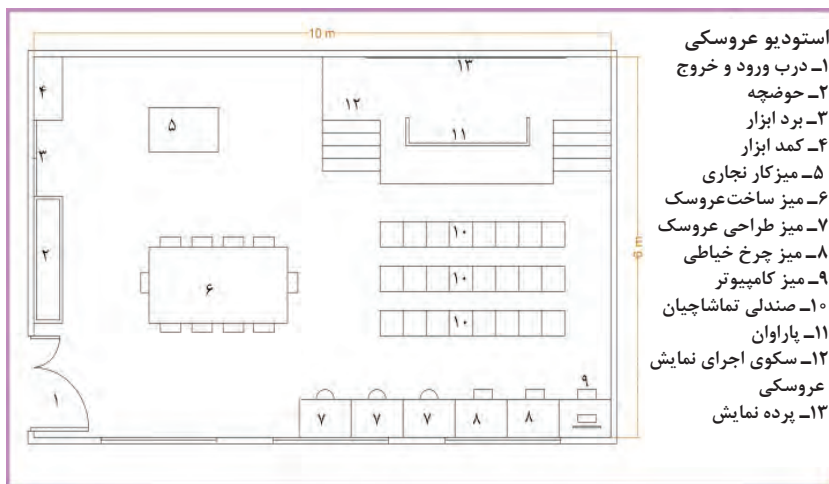
راهنمای دستگاه و نرم افزار و فضای آموزشی

راهنمای استفاده از دستگاه‌های جدید و نرم‌افزارهای جدید در رشته

نمونه کار برگ ارزشیابی

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱			
۲			
۳			
	شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش:		

فضاء آموزش



- ۱ برد، بیل، هنر عروسکی، ترجمه جواد ذوالفقاری، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۲.
- ۲ بری، سیسیلی، پرورش صدا و بیان هنرپیشه، ترجمه محسن یلقانی، انتشارات روزبهان، ۱۳۵۹.
- ۳ کورل، دیوید، عروسک‌ها و نمایش عروسکی، ترجمه آزاده نوری، همایون فربود، تهران نمایش (انجمن نمایش)، ۱۳۸۷.
- ۴ غریب پور، بهروز، عروسکی گام به گام، انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.
- ۵ صمیمی مفخم، کامبیز، عروسک‌های دستکشی، رساله دانشگاهی، دانشگاه دراماتیک، ۱۳۵۶.
- ۶ مدرس صادقی، پریرسا، بازیگری در نمایش عروسکی، رساله دانشگاهی، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ۱۳۷۲.
- ۷ پاک بین، منصور، آموزش نمایش عروسکی دستکشی، انتشارات تربیت، ۱۳۷۶.
- ۸ قاسمی، بهرام، کارگردانی نمایش عروسکی، رساله دانشگاهی، دانشکده هنرهای زیبا، دانشکده تهران، ۱۳۷۲.
- ۹ دهقان، جعفر، عروسک میله‌ای، رساله دانشگاهی، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.
- ۱۰ پاک بین، منصور، آموزش نمایش عروسکی، انتشارات اتیا، ۱۳۷۷.
- ۱۱ میهن، میهن، نورشجاع حسینی، فریبا، مؤمن خانی، کامبیز، اصول و مبانی ماسک و گریم، کتاب‌درسی آموزش و پرورش چاپ دوم، ۱۳۹۳.
- ۱۲ میهن، میهن، گریم برای تئاتر، جهاد دانشگاهی، چاپ هشتم، ۱۳۸۹.

۱۳ Fraser, Peter: Intro Ducing Puppetry, BT Batsford LTD London aston_ Guptill Publications NewYork.

۱۴ Domnique, De Laporte Des Vaux, Masques aux quatre saisons, Fleurus idess, ۱۹۸۸.

۱۵ Merin, Oto bihalji, Masks, Thames and Hudson, ۱۹۷۱.

۱۶ Strub, Wermer, Masques, ۱۹۸۸.

